

Mi o sebi

Glasiló Društva upokojencev Škofja Loka in Društva U3 Škofja Loka
št. 54 leto XVII marec 2023

**MENJAVA
GENERACIJ
V ORGANIH
DRUŠTVA
UPOKOJENCEV
ŠKOFJA LOKA**

4

3 UVODNIK

4 ZBOR ČLANSTVA

Novi predsednik je Miha Ješe
Prihajajo novi kadri in osveženi načrti

7 MIRO DUIČ, DOLGOLETNI PREDSEDNIK DU ŠKOFJA LOKA
Društvo me je vselej navdihovalo

8 MIHA JEŠE, NOVI PREDSEDNIK DU ŠKOFJA LOKA
Cilj je, da bi nas bilo spet dva tisoč

10 DRUŠTVO U3

Čas poročil in priprav na delo v letu 2023

11 Halo 65+

Glasba, ki poboža dušo

13 Fotografska šola v naravi – Drevo v urbanem okolju

14 MARINKINA KNJIŽNICA

15 GLASBA

16 Vesele in žalostne melodije Loških orglic

17 GALERIJA HODNIK – ZLATINA GALERIJA

21 SREČEVALNICA

Darilo starejšim v naši Loki

21 Križemkražem – vodilna domača besedna igra

22 ŠPORT

Balinanje je postalo resen in priznan šport

25 Zvesti rekreativci dejavni tudi pozimi

27 Kegljači neutrudni tudi letos

30 VESELI POHODNIKI

Veseli in za zdravje koristni pohodi

33 SLEDOVI PRETEKLOSTI

Kdo je bil Andrej iz Loke

14

17

21

FOTOGRAFIJE NA NASLOVNICI

1. MePZ Vrelec pod taktirko prof. Dejana Herakovića
2. Pevska skupina Mavrica s pevovodkinjo Irino Guščino
3. Miro Duič poroča o delu v minulem letu.
4. Plakete in pisna priznanja
5. Loške orglice
6. Country plesalke in plesalca Društva U3 z vodjo Mileno Razinger

MENJAVA GENERACIJ

Danica Zavrl Žlebir

Letošnji zbor članov Društva upokojencev Škofja Loka je bil volilni. Iztekel se je namreč (že četrti) mandat predsednika Mira Duića in članov njegove ekipe. Miro se je odločil, da je bilo po šestnajstih letih dovolj in da je čas, da prepusti svoje mesto drugemu. Vodenje škofjeloških upokojencev je tako prejšnji teden prevzel mag. Miha Ješe. Poznamo ga kot nekdanjega župana Občine Škofja Loka, ki jo je vodil dva mandata, od leta 2010 do 2018. Pred tem se je poklicno izkazal v gospodarstvu, v družbenem življenju pa v več škofjeloških društvih. S starejšo generacijo se je ukvarjal pri pripravi programa Kakovostno staranje, ki ga je občina sprejela pred petimi leti, na njegovih temeljih pa je bil zasnovan tudi mednarodni projekt Mladi in starejši, Aktivno staranje, ki je potekal do lani in pri katerem je bila vodilna partnerica Škofja Loka. In prav ta projekt je bil odločilen, da se je mag. Ješe odločil za sprejeti položaj, na katerem bo za starejšo generacijo lahko naredil še kaj več.

V tokratni številki našega glasila lahko preberete pogovora z obema predsednikoma, zdaj že nekdanjim Mirom Duićem in novim mag. Miho Ješetom. Miro Duić pušča svojemu nasledniku zavidanja vredno dediščino, društvo je v dobri kondiciji, saj omogoča številne dejavnosti, ki so jih upokojenci sprejeli za svoje in v njih zavzeto sodelujejo. Z Mirovim prvim mandatom je povezan tudi začetek izhajanja glasila Mi o sebi, ki zdaj šteje polnih šestnajst let. Z ekipo sodelavk in sodelavcev ter številnih prostovoljk in prostovoljcev je poskrbel, da je društvo v minulih letih loškim upokojencem ponudilo veliko dejavnosti. Kar je dobrega, bo ohranilo tudi novo vodstvo, je napovedal novi predsednik. Miro Duić se sicer ni povsem poslovil, saj ostaja član organov društva, tako da se bo še vedno mogoče nasloniti na njegove izkušnje. Po zboru članstva v društvu tudi sicer ne bo temeljite menjave generacij, saj skupaj z novimi obrazi v njem ostajajo ljudje iz prejšnje ekipe, ki imajo še dovolj energije in idej za nadaljnje delo.

DRUŠTVO U3

Univerza za tretje življenjsko obdobje

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

e-pošta: loka3univerza@gmail.com

<https://3univerza-loka.splet.arnes.si>

Facebook: Univerza TRI

Telefon med uradnimi urami: 064 / 233 535

Uradne ure: od pon. do petka od 10. do 12. ure

Izdajatelj

Društvo upokojencev Škofja Loka

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

Tel.: 04/512 06 64

e-pošta: drustvoupokojencev@siol.net

Odgovorna urednica

Danica Zavrl Žlebir

Stalni sodelavci

Martin Bizjak, Meri Bozovičar,

Ela Dolinar, Nežka Fojkar,

Dragica Gartner, Borjana Koželj,

Maruša Mohorič, Alma Vičar

Lektorica

Nuša Radinja

Oblikovanje

Nevenka Mandić Orehek

Urednica fotografije

Nevenka Mandić Orehek

Tisk

GTO Košir, d. o. o.

Naklada 1700 izvodov

Posamezni izvod stane 1 €.

ISSN 1855-0975

**Prihodnja
številka bo izšla
junija 2023
kot priloga
Ločanke.**

DRUŠTVO UPOKOJENCEV ŠKOFJA LOKA

Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka

MŠ 5010721000

DŠ SI99746352

Tajništvo tel.: 04/512 06 64 in GSM: 040/226 667

Faks: 04/512 63 09

Blagajna GSM: 040/857 273

e-pošta: drustvoupokojencev@siol.net

Uradne ure: sredo in petek od 8. do 12. ure

NOVI PREDSEDNIK JE MIHA JEŠE

Danica Zavrl Žlebir

Da bo letošnji zbor članov DU Škofja Loka nekaj posebnega, je naznanil že uvod z nastopom treh glasbenih skupin, ki delujejo v okviru društva, to je MePZ Vrelec, Mavrica in Loške orglice. Zbor je bil namreč volilni.

Prihod častne članice Julije Jenko

Zbor članov je potekal po ustaljenem redu, s poročilom predsednika, finančnim poročilom in poročilom nadzornega odbora. Miro Duić je poročal o delu v minulem letu, segel pa je tudi v svoje prejšnje mandate ter se ob tem zahvalil dozdašnjim sodelavkam in sodelavcem, po večini prostovoljkam in prostovoljcem, ter novemu vodstvu zaželel uspešno delo. Pohvalo in zahvalo sta škofjeloškemu

Predsednik ZDUS
Janez Sušnik

Župan občine
Tine Radinja

društvu upokojencev izrekla tudi gosta srečanja, predsednik Zveze društev upokojencev Slovenije Janez Sušnik in župan Občine Škofja Loka Tine Radinja. Kot je poudaril župan, gre dozdašnjemu vodstvu zahvala, da se je društvo izkazalo na številnih področjih dela in starejšim omogočalo dostop do zanimivih programov. Verjame, da bo tako še naprej in da so pred društvom v prihodnjih štirih letih, ko vodenje prevzema Miha Ješe, dobri časi. Starost, če jo dobro podpremo, je lahko lepa, je še menil župan, upokojenci pa smo njegove besede

razumeli kot obljubo, da bo občina tudi v prihodnje podpirala programe, ki bodo v korist starejšim. V razpravi je besedo dobila tudi Borjana Koželj, ki

Novi predsednik DU
Miha Ješe

vodi Društvo U3, univerzo za tretje življenjsko obdobje. Naloga društva je izobraževanje, v minulem letu pa je ob pomoči občine uvedlo informacijsko točko Halo 65+.

Zbor članov je izglasoval razrešnico dozdašnjemu vodstvu ter izvolil novega predsednika in člane upravnega odbora.

Novi predsednik našega društva Miha Ješe je nato predstavil program dela za prihodnja štiri leta ter sodelavke in sodelavce, ki mu bodo pri tem pomagali. Podrobno bo njegov program predstavljen v junijski številki glasila Mi o sebi, ki bo, tako je napovedal, izšel kot priloga lokalnega časopisa Ločanka, da bo nagovoril kar najširši krog bralcev. Pojasnil je, kakšno bo delo na posameznih področjih (šport, kultura z glasbenimi skupinami, Marinkino knjižnico in galerijo Hodnik, socialna dejavnost s programom Starejši za starejše in Srečevalnico, izobraževanje v okviru Društva U3 s poudarkom na obvladovanju sodobne komunikacijske tehnologije in praktičnem sporazumevanju v angleškem jeziku, informiranje z glasilom Mi o sebi in spletno stranjo). Med najpomembnejšimi izzivi je napovedal selitev v nove prostore, skrb za kakovostno življenje starejših v občini, reševanje stanovanjskih problemov starejših, računalniško opismenjevanje večine starejših in široko sodelovanje s starejšimi v Sloveniji in drugih državah. Dozdašnjemu vodstvu in predsedniku se je zahvalil za odlično opravljeno delo.

Ob koncu zbora se je društvo nekaterim posameznikom s posebnimi priznanji zahvalilo za dozdašnje delo, zbor članov pa je izglasoval tudi sklep, da podeli Miru Duiću naziv častnega člana. Zbor članov so z energičnim plesnim nastopom sklenili country plesalke in plesalca Društva U3.

ZAHVALE ZA PRIZADEVNO DELO

Danica Zavrl Žlebir

Na zboru članstva je Društvo upokojencev Škofja Loka prizadevnim članom in članicam podelilo več priznanj. Dolgoletni predsednik Miro Duič je postal častni član društva.

Pisna priznanja so prejeli: Marica Mrak, Adi Kočar, Olga Loboda, Magda Malovrh, Marija Mihalič, Alma Vičar, Majda Klemenčič, Dragica Krek, Jožica Bergant, Cvetka Dorič, Meta Gartnar, Janka Groboljšek, Nada Kobler, Elizabeta Kocet, Avgust Hartman in Alojz Žitnik.

Miro Duič ob pomoči Mihe Ješeta podeljuje pisna priznanja.

Šest članov in članic je prejelo male plakete, in sicer: Irena Pešelj, Ela Dolinar, Majda Franko, Anica Ziherl, Angelca Hafner in Vojka Mihelič.

Prejemnice male plakete Vojka Mihelič, Ela Dolinar in Anica Ziherl med novim in starim predsednikom

Dobitniki velike plakete so štirje: Rudi Zadnik, Milica Habjan, Nežka Fojkar in Sonja Dolinar. Pisni zahvali so namenili TA Lokaturist in Hotelu Delfin Izola.

Dobitniki velike plakete Milica Habjan, Nežka Fojkar, Sonja Dolinar in Rudi Zadnik med Miho Ješetom in Mirom Duičem

Doslej edini častni članici DU Škofja Loka Juliji Jenko se je pridružil Miro Duič. Miro Duič (rojen 1948), je član DU Škofja Loka od leta 2007, ko je postal tudi predsednik društva, to nalogo pa je opravljal šestnajst let. Pod njegovim vodstvom je društvo zelo napredovalo na organizacijskem področju, pri razvoju in širitvi programov ter povezovanju društva z okoljem, sodeloval je pri delu univerze za tretje življenjsko obdobje, prispeval k razvoju športnih sekcij, bil pa tudi eden izmed pobudnikov za izdajanje glasila Mi o sebi. Znal je povezovati in ne razdvajati, s tem pa si je pridobil širok krog prijateljev prostovoljcev, ki so delovali in še delujejo v društvu. Opravljal je še številne druge naloge in nikoli mu ni bilo žal časa in truda za skupno dobro upokojencev. Zaradi vsega tega je upravni odbor DU Škofja Loka predlagal zboru članstva, da mu za dolgoletno predsedovanje in srčno vodenje društva podeli naziv častnega člana, kar je zbor soglasno izglasoval in to pospremil z bučnim aplavzom.

NOVA IMENA V ORGANIH DRUŠTVA

Na volilnem zboru članstva so bili 17. marca 2023 izvoljeni novi predsednik društva in novi člani društvenih organov. Predsednik Društva upokojencev Škofja Loka je postal Miha Ješe, podpredsednica Vesna Čadež, tajnica Patricija Žumer, člani upravnega odbora pa: Milica Habjan,

Nežka Fojkar, Cveta Škopelja, Nevenka Mandić Orehek, Nada Somrak, Rudi Zadnik, Irena Ropret Pipan in Borjana Koželj. Nadzorni odbor bodo sestavljali: Miro Duič, Silva Žontar in Sonja Dolinar, častno razsodišče pa Ivan Hafner, Alma Vičar in Gabrijela Dolinar.

PRIHAJAJO NOVI KADRI IN OSVEŽENI NAČRTI

Poročilo predsednika o delu Društva upokojencev Škofja Loka v letu 2022

Povzemamo poročilo o delu DU Škofja Loka, ki ga je na volilnem zboru članstva predstavil dozdajšnji predsednik Miro Duić. Društvo se je z novimi kadri in osveženimi načrti na volitve pripravljalo vse od konca leta 2022.

Na zadnji dan leta 2022 je bilo v društvo včlanjenih 1643 upokojenk in upokojencev (67,5 odstotka žensk in 32,5 odstotka moških) oziroma 55 (ali 3,3 odstotka) manj kot leto prej. Leta 2021 je bil osip članstva 5,5-odstoten. Lani smo pridobili 62 novih članov, leto pred tem pa 36. Na to je vsekakor vplivala korona. Umrlo je 57 članov in članic, leto prej pa 51. Izstopilo jih je 63 oziroma desetina manj kot leto prej, ko jih je izstopilo 70. V letu 2022 je bilo članarine oproščenih 53 članov in članic, leto prej pa 62. V letu 2022 smo izvedli tri redne seje upravnega odbora in redni zbor članov.

Dejavnost temelji na prostovoljstvu

V prostovoljno delo v vseh njegovih oblikah je bilo v letu 2022 vključenih 115 članov in članic, samo v programu Starejši za starejše 34. V DU smo dogovorjeni, da izobraževalna dejavnost poteka v okviru U3.

Najbolj razširjeni društveni dejavnosti sta brez dvoma šport in rekreacija. Športniki DU tekmujejo na različnih ravneh (medobčinska tekmovanja, tekmovanja v okviru Športne zveze ter na ravni PZDU Gorenjske in ZDUS). Leta 2022 so člani našega DU tekmovali v 15 športnih disciplinah; v njih se je v 48 različnih sekcijah skupaj pomerilo 372 tekmovalcev (140 moških in 232 žensk). Na državnih ravni so nas zastopale zgolj ženske, in to v prstometu in streljanju. Naše društvo je bilo tudi organizator pokrajinskih tekmovanj, in sicer v kegljanju in namiznem tenisu.

Rekreativna in izletniška dejavnost (rekreacijski pohodi, pohodi v gore, kolesarski izleti, avtobusni in plavalni izleti, letovanja v domovini in tujini, turistični izleti in izleti v tujino ter enodnevni izleti in družabna srečanja) sta lani pritegnili 390 članov. Planinski in pohodniški izleti potekajo v okviru Planinskega društva Škofja Loka.

Živahno je kulturno dogajanje: pevski zbor Vrelec z 39 člani, je pripravil štiri odmevne koncerte, glasbena skupina Loške orglice z 9 člani je nastopila

na 15 dogodkih, pevska skupina Mavrica s 17 člani pa lani ni imela pevske nastopov. V galeriji Hodnik je bila fotografska razstava. Marinkina knjižnica, katere fond obsega 7515 knjig, je delovala tudi med korono, seveda pa je odprta tudi v pokoronskem obdobju. Glasilo Mi o sebi izhaja nepretrgano od oktobra leta 2007 in tokrat prebirate 54. številko. Povprečno je tri do štirikrat na leto natisnjenih 1800 izvodov, ki povprečno obsegajo 40 strani. Sekcija Križemkražem je začela delovati leta 2013, v njej sodeluje 14 članov, ki se dejavno udeležujejo različnih srečanj in tekmovanj.

Program Starejši za starejše, ki v društvu poteka od leta 2007, ima status humanitarne organizacije in organizacije v javnem interesu. Program izvajajo prostovoljke, ki jih vodi Nežka Fojkar. Obiskovale so starejše na domu in nudile raznovrstno pomoč. Poleg tega so naši člani dejavni tudi v projektu Spodbude za aktivno življenje, ključ do zdravja starostnikov. Vključili so se tudi v projekt brezplačne e-oskrbe in v Srečevalnico.

Informiranje poteka prek oglasnih desk na ustaljenih oglasnih mestih, glasila Mi o sebi in e-pošte, v zadnjem času pa nam je po dolgem času uspelo vzpostaviti tudi spletno stran. Sodelovanje DU na različnih ravneh je dejavno in uspešno (Občina, PZDU Gorenjske, ZDUS, CSS, Zavod O, U3, Zavod za šport, CSD). Društvo pridobiva finančna sredstva na različne načine. Občina mu nameni 15.000 evrov na leto, druga sredstva pa pridobiva na podlagi različnih projektov in razpisov (šport, kultura, sponzorstvo, donacije, prostovoljni prispevki članov). Vsekakor se nenehno trudi, da bi pozitivno sklenilo vsako poslovno leto.

Miro Duić se je ob koncu štirih mandatov zahvalil najbližjima dolgoletnima sodelavkama Milici in Cveti. Za nove ljudi, ki so bili izvoljeni na zboru članov, pa verjame, da bodo več kot uspešno nadaljevali in nadgradili začrtano pot. »Zahvaljujem se vsem članom, ki so v vseh organih društva pripomogli, da smo uspešno krmarili to ladjo po razburkanem morju in jo pripeljali v varno zavetje. Brez podpore vsega članstva to ne bi bilo mogoče! Hvala vsem članom in članicam društva za podporo in razumevanje,« je ob koncu še dejal Miro Duić.

ZNOVA DOBRO GOSPODARILI

Finančno poročilo za leto 2022 kaže, da je DU Škofja Loka dober gospodar. Skupni prihodki so bili 64.095 evrov; od tega je bilo prihodkov iz osnovne dejavnosti 36.732, iz nepridobitne dejavnosti 18.010 in iz pridobitne dejavnosti 9.352 evrov.

Odhodkov je bilo 62.907 evrov – za osnovno dejavnost 31.022, za nepridobitno 23.014 in za pridobitno 8.870 evrov. Presežek prihodkov je bil tako 1.188 evrov, po obračunu davka na dohodek pravnih oseb pa 1.091 evrov.

DRUŠTVO GA JE VSELEJ NAVDIHOVALO

Ela Dolinar

Po šestnajstih letih se je na zboru članov Društva upokojencev Škofja Loka poslovil predsednik Miro Duič. Po vseh letih skupnega delovanja se seveda tikava, tudi v tem intervjuju

► **Kako se je leta 2007, ko je zavel svež veter, začelo tvoje vodenje društva?**

Leta 2008 je imelo društvo še 4189 evrov minusa, k čemur je pripomogla tožba člana, ki se je poškodoval na srečanju upokojencev. To nas je stalo 3000 evrov. Že leto pozneje je bil minus zelo majhen, od takrat pa je poslovanje društva vedno pozitivno.

► **Katere dejavnosti je razvijalo društvo? Menda se je prav na tvojo pobudo med prvimi vključilo v projekt Starejši za starejše?**

Res smo bili na Gorenjskem med prvimi, ki smo se vključili v projekt Starejši za starejše. To je uspešen projekt, ki ga vodi Nežka Fojkar. Vsako leto opravimo veliko število obiskov na domu. V teh letih smo obiskali in popisali 2673 starejših od 69 let. Številne med njimi obiščemo vsak teden, vsak mesec ali po dogovoru. Vse obiske opravlja 34 prostovoljk.

Leta 2008 so pod njegovim vodstvom in v sodelovanju s širšim družbenim okoljem na Loškem odru uspešno izvedli okroglo mizo z naslovom Sodelovanje mlade in srednje generacije z upokojenci, ki jo je spremljal bogat kulturni program.

► **Tvoja ljubezen je tudi šport, ki sodi med najbolj razširjene dejavnosti društva, kajne?**

Prav šport je najbolj razširjena dejavnost, v katero je vključenih od 300 do 400 članov. Udeležujejo se različnih tekmovanj v 14 panogah. Kako uspešni smo, dokazuje galerija Hodnik, v kateri so na ogled vsi osvojeni pokali – teh je kar 480. Dolgo sta športno sekcijo vodila Julija Jenko in Ivan Hafner, nekaj časa sem jo vodil tudi sam, zdaj pa bo delo prevzela Nada Somrak. Do pred nekaj leti so tudi planinci in pohodniki naše vrhove obiskovali v okviru društva, zdaj pa delujejo v okviru

Planinskega društva, ker tako pač zahtevajo predpisi.

► **Na katere dejavnosti ste v društvu še ponosni?**

To je tudi glasilo Mi o sebi, saj smo edino društvo, ki izdaja svoje glasilo. Razvilo se je iz novinarskega krožka, ki ga je pripravila Univerza za tretje življenjsko obdobje, ki je takrat še delovala

v okviru DU. In to glasilo je velika vrednota! Že pokojna urednica glasila Jelka Mlakar je skrbela, da je bilo glasilo vedno zanimivo in pri članih odlično sprejeto, njeno delo pa zdaj uspešno nadaljuje urednica Danica Zavrl Žlebir. Prva številka glasila je izšla oktobra leta 2007, do zdaj pa smo izdali 53 števil, povedano drugače: 2044 strani in 103.638 izvodov glasila.

Izdali smo tudi zbornik, v katerem je mogoče prebrati pregled dela društva od leta 2009–2019. Zbornik je kot trajen dokument prejel vsak član oz. članica DU.

V širšem okolju sta znana tudi mešani pevski zbor Vrelec in Loške orglice. Tudi to, da imamo svojo knjižnico, je velika pridobitev. Ponosni smo še na galerijo Hodnik, ki je bila ustanovljena na pobudo, žal, že pokojne Zlate Ramovš. V njej je bilo doslej postavljenih kar 181 razstav.

Z veseljem se spominjam velikih dogodkov, kot je bila proslava ob 60-letnici društva v Sokolskem domu. Prvič v zgodovini društva se je zgodilo, da smo prejeli visoko občinsko priznanje – srebrni grb Občine Škofja Loka in zlato plaketo Zveze društev upokojencev Slovenije.

► **Rad se igraš s številkami. Kako je Društvo upokojencev Škofja Loka videti v številkah?**

Zanimiv pregled delovanja društva v številkah nam pokaže, da smo v letih mojega predsedovanja podelili 223 priznanj, 148 pisnih priznanj, 38 malih plaket, 18 velikih plaket in 19 zahval.

Nadaljevanje s prejšnje strani

Po številu članstva smo rekord dosegli leta 2011, ko je bilo v naše društvo včlanjenih 2322 upokojenk in upokojencev.

V teh letih je umrlo 826 članov in članic, največ leta 2011 (65), najmanj pa leta 2020 (39).

Pridobili smo 1260 novih članov in članic, največ – 161 – leta 2008.

Iz društva je izstopilo 1009 članov in članic, najmanj leta 2008 (37).

Plačila članarine je oproščenih približno 90 članov in članic.

Število članic in članov se je najbolj zmanjšalo po koroni, in to kar za 29 odstotkov.

► Kaj si še želiš povedati ob koncu štirih

predsedniških mandatov?

Ob koncu bi se posebej rad zahvalil vsem prostovoljcem oziroma prostovoljkam, ki so v večini. Prostovoljno delo in vključevanje prostovoljstva sta pomembna in že presegata meje društvenega delovanja. Prav tako se zahvaljujem tudi svoji ekipi, ki je vsa leta delala izjemno predano. Društvo me navdihuje, saj sem z njim tesno povezan, in veseli me, da v njem prevladuje pozitivna naravnost. To potrjujejo tudi številna priznanja in pohvale. Zahvala gre tudi vsem članom, ki ostajajo zvesti društvu.

Novemu vodstvu želim uspešno nadaljevanje vodenja društva.

Miro, mi vsi pa tebi: HVALA!

MIHA JEŠE, NOVI PREDSEDNIK DU ŠKOFJA LOKA

CILJ JE, DA BI NAS BILO SPET DVA TISOČ

Danica Zavrl Žlebir

Na volilnem zboru članstva je novi predsednik DU Škofja Loka postal mag. Miha Ješe. Poznamo ga kot dolgoletnega gospodarstvenika in župana Občine Škofja Loka v mandatih 2010–2018. Kako bo vodil škofjeloške upokojence?

► Kaj je spodbudilo vašo odločitev za kandidaturo za predsednika DU Škofja Loka?

Še vedno se ukvarjam z več občasnimi nalogami v Občini Škofja Loka, med drugim sem od leta 2019 do avgusta lani vodil mednarodni projekt Mladi in starejši, aktivno staranje. Po generalni skupščini združenja Douzelage, ki je po koncu projekta potekala v Škofji Loki, se mi je zdelo škoda prekiniti aktivno delo na tem področju, in ker so mi večkrat predlagali, naj prevzamem vodenje društva upokojencev, sem si dejal, zakaj pa ne. Tako lahko podaljšam svoje aktivno življenje, projekt pa ponuja tudi precej možnosti za premislek, kaj še lahko naredimo za starejše.

► Zadnje leto vašega županskega mandata je bil v občini predstavljen program kakovostnega staranja. Ste črpali tudi iz tega?

Izhodišča v Škofji Loki načrtanega programa so bila tudi podlaga za pripravo mednarodnega projekta. Ta ne temelji samo na dejavnostih, s katerimi se

ukvarjamo starejši, ampak tudi s podpornimi dejavnostmi, ki jih sploh omogočajo. To so: zdravje (nanj sicer na občinski ali društveni ravni nimamo vpliva, lahko pa dajemo predloge), e-opismenjevanje (to se je pokazalo zlasti v obdobju krize, ker se je s tem začelo ukvarjati

precej ljudi, a še vedno v premajhnem obsegu), prevozi in mobilnost za starejše in hendikepirane mlajše po mestu (v Loki na tem področju celo prednjačimo pred primerljivimi evropskimi mesti) in stanovanjska problematika (stanovanj je dovolj, vendar niso primerno razporejena; pri tem je še zlasti pomemben odnos med mlajšo in starejšo generacijo).

► Kakšno je društvo, ki ste ga prevzeli?

DU Škofja Loka je izjemno dobro organizirano društvo s pestro dejavnostjo. Zahvaljujem se predsedniku Miru Duiću, vodstvu in številnim prostovoljcem, da so z dobro ekipo vrsto let delovali izjemno uspešno in postali eno izmed najboljših upokojenskih društev v slovenskem in celo

srednjeevropskem merilu. Njegovo pestro dejavnost bomo skušali v celoti nadaljevati in tudi nadgraditi.

► Kakšni so obrisi vašega programa?

Novo vodstvo je pred veliko preizkušnjo. Po 16 letih istega vodstva in odlično utečene ekipe bo ta zdaj zamenjana. Čaka nas pomembna naloga pomladitve in okrepitve prostovoljskih skupin ter vodstvene strukture društva. Še naprej bomo delovali na istih področjih, le nekoliko drugače jih bomo uredili. Še naprej bodo zelo pomembni šport, rekreacija in pohodništvo ter turizem. Nadaljevali bomo utečeno delo na področju kulture, na katerem uspešno delujejo tri glasbene skupine (zbor Vrelec, vokalna skupina Mavrica in glasbena skupina Loške orglice), galerija Hodnik (zdaj imenovana po pobudnici Zlati Ramovš op. a.) in Marinkina knjižnica. Največji poudarek bomo namenili socialni dejavnosti – na tem področju dobro deluje program Starejši za starejše, ki poteka v okviru nacionalne Zveze društev upokojencev. Na socialnem področju bomo več pozornosti namenili stanovanjski tematiki. Razvijali bomo Srečevalnico, v kateri se bodo lahko starejši vsak dan srečavali ob šahu, družabnih igrah in podobnem. Največji izziv bo kadrovska menjava, saj bo treba okrepiti prostovoljsko ekipo. Kljub generacijski menjavi še naprej računamo tudi na starejše, ki so še pripravljeni delati (čestitam jim za njihovo vitalnost), in z veseljem se bomo naslonili na njihovo pomoč. Bolj bomo razvili tudi informiranje. Imamo odlično, večkrat nagrajeno glasilo Mi o sebi, ki naj bo še naprej dostopno vsem upokojencem in aktivno. Nadgradili ga bomo s spletno stranjo, ki bo zaživel še letos. Peto področje je izobraževanje, vendar se DU s tem ne bo ukvarjalo neposredno, saj je temu namenjeno Društvo U3. Prepričan sem, da bomo z njegovo vodjo zelo dobro sodelovali in razvijali zlasti dve področji, ki ju je mogoče še nadgraditi in ki sta med izvajanjem mednarodnega projekta zbudili mojo pozornost: to sta e-opismenjevanje starejših in uporabno znanje angleščine. Tečajev angleščine je veliko, tudi teoretičnega znanja je dovolj, slabost pa je komunikacija v angleškem jeziku. Večji poudarek moramo dati neposredni konverzaciji in naše ljudi vključiti med angleško govoreče. Na tem področju nameravamo sodelovati s pobratenimi mesti ter vključiti gimnazije in

študente, ki so na praksi v Loki.

► Kako pa je z novimi prostori?

Pridobitev novih prostorov v zahodnem krilu poveljstva nekdanje vojašnice je zelo pomembna. S tem se ukvarjam že vse od začetka in sem tudi pobudnik ustanovitve medgeneracijskega centra. V njem bomo uredili prostore za mlade in starejše. V skupnih prostorih bomo sodelovali upokojenci, U3 in Medobčinsko društvo invalidov, po drugi strani pa bodo tudi mladi pridobili in razširili prostore tam, kjer so že zdaj. S tem bo vzpostavljen vzorčni medgeneracijski center.

Okrepili bomo tudi sodelovanje z drugimi upokojenskimi društvi v Sloveniji, zamejstvu in drugih državah ter s pobratenimi mesti Škofje Loke, predvsem pa bi rad vzpostavil boljše stike z društvi sosednjih občin (Železniki, Žiri, Gorenja vas - Poljane, Medvode in Kranj).

Poglavitni cilj mojega dela bo delati pregledno in jasno ter izpolnjevati potrebe in želje naših članov, pa tudi drugih starejših v naši občini. Povečati želimo tudi število članov, saj je naš cilj, da bi bilo v društvo vključenih najmanj 2000 upokojencev. To število bo mogoče doseči le s programom, ki ga bodo starejši vzeli za svojega in v katerem bodo dejavno sodelovali.

► Kako so minila vaša dosedanja upokojenska leta?

Bila so zanimiva štiri leta. Po končanem županskem mandatu, ko sem bil do upokojitve pol leta na čakanju in sem dobival nadomestilo, nisem pa želel dobivati podpore, sem za polovični delovni čas še vsak dan hodil na občino. Vsa štiri leta sem vodil mednarodno sodelovanje občine, saj je v teh letih potekal tudi omenjeni mednarodni projekt. Zadnjih šest let sem tudi podpredsednik združenja Douzelage, že več kot 25 let pa sem predsednik upravnega odbora Sklada Staneta Severja. Vsa leta sem pridno kolesaril (zdaj tudi v okviru kolesarske sekcije DU), vsako leto sem opravil 40 vzponov do Naceta in kot član kluba Lubnikar 20 vzponov na Lubnik. Med korono, zlasti v obdobju, ko smo bili zaprti doma, pa sem uredil vrt in znova odkril lego kocke.

Kljub upokojitvi se moja delovna učinkovitost ni prav nič zmanjšala. Miselno in telesno sem ves čas dejaven in v dobri formi.

AFORIZEM

Edo Erzetič

Ne dovolimo, da bi se na novo izvoljeni politiki samo sončili na sončni strani Alp.

ČAS POROČIL IN PRIPRAV NA DELO V LETU 2023

Borjana Varja Koželj

Mesec februar je za vse nevladne organizacije zelo naporen. Pozornost moramo nameniti pripravam na letni zbor članov, na katerem jim poročamo, kako uspešni smo bili v minulem letu. Zelo pomembna je tudi priprava programa delovanja društva v tem letu

Ministrstvo za izobraževanje nam je pred štirimi leti dodelilo **status društva v javnem interesu**. Ta status moramo s poročilom dokazovati na vsaki dve leti, zato smo mu v tem obdobju namenili zelo veliko pozornosti. Prav tako smo Občini Škofja Loka podrobno poročali o delovanju Informacijske točke Halo 65+. Zdaj nas čakajo še poročila in tudi vloge za delovanje pri več projektih.

Sodelovanje

Društvo U3 zelo dobro sodeluje z nevladnimi organizacijami pri skupnih medgeneracijskih projektih, in sicer z Zavodom Kres, Zavodom TRI, Zavodom O in tudi z Občino Škofja Loka, ki nam omogoča uspešno prijavljanje na razpise za programe izobraževanja. Sodelujemo tudi z Loškim muzejem, Zgodovinskim arhivom - enota v Škofji Loki. V študijskih krožkih in delavnicah poteka utrjevanje znanja in nabiranje novega znanja, potrebnega za življenje v sodobnem času. Hkrati se krepijo nove vezi in nastaja nova mreža prijateljev. Zelo poudarjamo učenje uporabe računalnika, ki poteka v okviru tematskih delavnic, saj je to znanje, ki ga pravzaprav najbolj potrebujemo v vsakdanjem življenju. Za skupino starejših, ki si tega učenja ne morejo privoščiti ali si ga ne želijo, zaradi česar je njihov dostop do različnih institucij zelo otežen, skrbi Informacijska točka HALO 65+ na telefonski številki 080 22 61, ki deluje v okviru naše univerze. Ljudem pomagamo pri dostopu do zdravnika, lekarne, različnih uradov, do brezplačnih prevozov ... Pri tem sodelujemo z Društvom upokojencev

Škofja Loka, zlasti s skupino Starejši za starejše.

Program

Program Društva U3 v letu 2023 kot vedno obsega učenje jezikov (angleški, nemški, ruski, francoski, italijanski), spoznavanje umetnosti, skrb za zdravje in osebnostno rast, učenje računalništva, spoznavanje kulturne dediščine (klekljana čipka), učenje zeliščarstva, delavnice ročnih spretnosti, kot so oblikovanje gline, aranžmaji cvetja, izdelava nakita, kvačkanje in klekljanje. Posebno pozornost namenjamo računalništvu, saj želimo povečati delež računalniško pismenih starejših.

Leta 2021 zaradi epidemije ni bilo izvedenih kar 28 krožkov in delavnic. Leta 2022 smo se počasi vračali na raven iz obdobja pred krizo, saj smo izvedli 67 študijskih krožkov. V obeh študijskih letih je bilo največ izobraževanja na področju zdravja in osebnostnega razvoja, učenja jezikov in računalništva, v okviru katerega smo pripravili krožek osnov računalništva in vrsto delavnic, kot so uporaba pametnega telefona, Googleove aplikacije, družbena omrežja, Varno na internetu, učenje Exela in Wordovih programov. Med epidemijo smo naše člane spodbujali k uporabi Zoom-aplikacije. Delavnice ročnih spretnosti vzorno nadaljujejo delo na področjih oblikovanja gline, klekljanja in kvačkanja, članice krožkov pa občasno tudi razstavljajo. Uspešna je tudi plesna dejavnost, saj več skupin pleše country in spontani ples.

Dejavnosti izobraževanja v številkah. Primerjava študijskega leta 2020/2021 s študijskim letom 2021/2022

2020/2021	Skupine	Udeležba	2021/2022	Skupine	Udeležba
Jeziki	9	95	Jeziki	9	98
Umetnost	8	54	Umetnost	12	76
Zdravje in osebnostni razvoj	9	111	Zdravje in osebnostni razvoj	13	146
Računalništvo	7	115	Računalništvo	7	135
Drugo	12	47	Drugo	15	72
Delavnice	5	35	Delavnice	11	94
Skupaj	50	457	Skupaj	67	621

Prostovoljstvo

V ožjem vodstvu so najdejavnejše **prostovoljke:**

Borjana Koželj, predsednica, Sabina Košir, Nevenka Mandić Orehek, Dragica Kerec, Ela Dolinar, Alma Vičar in Mari Furlan. Poleg njih v vsakem

študijskem krožku delujejo **animatorji**, ki so prav tako prostovoljci. **Leta 2022 je bilo opravljenih 2652 prostovoljskih ur.** Posebno skrb namenjam krožkom računalništva, ki se jih je udeležilo 148 tečajnikov.

POMOČ HALO 65+

Borjana Varja Koželj

V pisarni Društva U3 zazvoni telefon in Tanja se oglasi: »Informacijska točka, Tanja pri telefonu. Pozdravljeni, kako vam lahko pomagamo?«

Gospa: »Dober dan. Ali mi vi lahko uredite obisk pri zdravniku? Neštetokrat sem klicala, pa mi nihče ne odgovori. Nujno potrebujem zdravnika.«

Tanja: »Bomo vse uredili. Povedali mi boste vaše podatke in kaj potrebujete, pa se bomo potrudili.«

Tako nekako poteka pogovor na brezplačni telefonski številki **HALO 65+ (080 22 61)**, telefon pa zazvoni vsak dan večkrat. Veseli nas, da lahko pomagamo starejšim pri lažjem dostopu do storitev, kadar jih potrebujejo.

Dandanes postaja vse pomembnejše znanje uporabe računalnika, a nekateri starejši ga nimajo in si ga niti ne želijo. Zato potrebujejo podporo in pomoč pri zagotavljanju oskrbe na nekaterih področjih, kot so dostop do zdravnika ali lekarne, prevoz s Prostoferjem, minibusom in drugo. Občina Škofja Loka je prisluhnila našemu predlogu, moči smo združili tudi z Društvom upokojencev in skupino Starejši za starejše, katere člani pridno

obiskujejo svoje uporabnike in jih obveščajo o delovanju te telefonske številke Halo pomoč 65+ (**080 22 61**). Ta brezplačna telefonska številka bo tako delovala tudi vnaprej.

Program, ki smo ga ponujali doslej, smo dopolnili s povezavami do brezplačnih prevozov s Prostoferjem. Tako vas povežemo s prevozniki do zdravstvenih ustanov po Sloveniji, po novem pa **vas bo Prostofer v popoldanskem času, po 16. uri, na vašo željo peljal tudi v trgovino po nakupih in nazaj domov. To storitev lahko uporabijo tudi prebivalci podeželja. Vse, kar morate storiti je, da nekaj dni prej pokličete Prostoferja in si rezervirate termin.**

GLASBA, KI POBOŽA DUŠO

Ela Dolinar

Decembra lani smo si ogledali opereto Orfej v peklu. Satirična zgodba pripoveduje o direktorju glasbenega konservatorija v Tebah, ki se je naveličal svoje žene Evridike in se zaljubil v drugo nimfo. Tudi Evridika je sita Orfejeve svojevoljnosti, tako da se zaljubi v mimoidočega pastirja. In tu je vzrok za ločitev! Javno mnenje zahteva, da se Orfej bojuje za svoj ugled in tudi za svojo ženo ... Jima bo v krizi uspelo rešiti zakon? Zgodba je aktualna še dandanes, saj javno mnenje prav tako vpliva na človeka kot nekoč. Avtor Jacques Offenbach je najprej postal izvrsten violončelist in nato skladatelj, ki je s svojimi deli več kot trideset let navduševal pariško občinstvo, za izvedbe svojih del pa je ustanovil celo gledališče. Spomnimo se njegove opere Renske nimfe, ki smo si jo ogledali pred leti. V Orfeju nas je spremljala glasba kankana. Februarja letos smo si ogledali večno klasiko – opero Traviata, sinonim za ognjemet čudovitih

melodij, »ki gredo v uho«. Avtor Giuseppe Verdi se je že kot mlad fant izkazal kot velik glasbeni talent. Njegove najbolj znane opere so: Nabucco, Rigoletto, Ples v maskah, Moč usode, Don Carlos, Aida, Othello in še številne druge. Zgodba Traviate govori o usodi propadle pariške kurtizane Violette, ki jo preveva nesebična ljubezen. Lepa Violette je v središču lahkoživega življenja. Potem ko je na videz ozdravela, priredi v svojem elegantnem salonu veliko slavlje in udeleži se ga tudi mladi plemič Alfred Germont, ki je že dolgo zaljubljen vanjo. Zdaj se mu ponudi priložnost, da se ji predstavi in ji nazdravi. V sosednjih prostorih plešejo, bolna Violette pa zaostane in Alfred ji prizna svojo naklonjenost. Violette ga ne razume in ga ne vzame resno, vendar jo Alfred prepriča o svojem resničnem čustvu, tako da mu Violette podari svojo kamelijo. Preselita se na podeželje, tam pa se v njuno zvezo vmeša Alfredov oče in od Violette zahteva, naj

Nadaljevanje s prejšnje strani
zapusti Alfreda. Napiše mu pismo, vendar mu v njem ne razkrije prave resnice. Pozneje se znova srečata v Parizu. Alfred iz ljubosumja, vpričo vse družbe, hudo žali Violette in ji pred noge vrže priigrani denar. Šele po očetovem svarilu se zave svojega nečastnega dejanja in se skesa. Violetta mu pove, da se z njim razšla zaradi ljubezni do njega.

HRANA JE NAŠE ZDRAVILO

Vlasta Mekiš

Kuharske navdušenke smo se v petek, 3. marca, v prelepi in polno opremljeni kuhinji Osnovne šole Škofja Loka - Mesto zbrale na kulinarčni delavnici. Organizirala jo je mentorica delavnic Duh sočutja Breda Poljanec skupaj s kuharsko mentorico Marijo Arh Ivanšek. V tovariškem ozračju smo pripravile pravi gurmanski obrok in s tem dokazale, da je razkošno dobro hrano mogoče pripraviti tudi, če pripravljene jedi ne vsebujejo neželenih živil, kot so jajca, vsi mlečni izdelki, gluten, kofein, čokolada, svinjina ...

Za dve predjedi smo pripravile solato s sadno polivko in bučno juho. Glavna jed je bila paša za oči in brbončice: popečen srnin zrezek s polovičkami pečenih in z zelenjavo polnjenih paprik, s hruškami, nadevanimi z brusnicami, ter z dodatno prilogo pečenih korenovk. Na koncu smo se posladkale še z dvema sladicama. Čeprav je bil obrok obilen, smo pomazale vse krožnike.

Naša telesa so zaradi toksičnega okolja polna strupov, ki jih odstranjujejo jetra. Če pa je strupov preveč, tovarna prečiščevanja ne zmore vsega dela. Kljub našemu odličnemu imunskemu obrabnemu mehanizmu nekateri strupi in težke kovine v velikosti nanodelcev (miljardokrat manjši delci od 1 milimetra) zaidejo tudi v naše možgane. Ko se v možganih nabere veliko težkih kovin, te oksidirajo

Burno življenje in dolgotrajna zahrbtna bolezen sta do konca oslabili Violetino zdravje. Alfred in njegov oče, ki se je prav tako pokesal zaradi svojega dejanja, prihitita k njeni bolniški postelji, a žalostnega konca ne moreta več preprečiti. Obdana od vseh, ki so ji bili nekoč dragi, Violette umre za jetiko. Še lepša kot zgodba je glasba, ki poboža dušo – in te je v tej operi na pretek.

Hrano smo pripravljale pod budnim očesom Marije Arh Ivanšek.

in začnejo se sproščati nevrotoksini. Ti intenzivno napadajo spominske celice, tako da jih izbrišejo. To je lahko vzrok Alzheimerjeve bolezni in demence, depresije in še marsikatero bolezen.

Za dobro delovanje našega imunskega sistema in preprečevanje bolezni je zelo pomembna zdrava hrana. Takšna hrana naj ne bi bila nikoli v neposrednem stiku z alufolijo. Najboljša je sveža, doma pripravljena hrana, ne pa kupljena pripravljena hrana iz konzerv ali zavita v alufolijo, saj ta poleg aluminija, pobranega iz ovoja, vsebuje še različne konzervanse in ojačevalce okusov. Lepo je bilo in diši po še!

NOVO DOMOVANJE

Borjana Varja Koželj

Z velikim veseljem nestrpno pričakujemo selitev v obnovljene prostore v stavbi poveljstva nekdanje vojašnice. Zahtevna obnova je v sklepni fazi. Zelo smo se razveselili čudovite donacije. Naši dolgoletni članci Mariji Kotar se iskreno

zahvaljujemo za podarjeno pohištvo.

Dolga leta smo skrbno varčevali za opremo. Ker imamo pohištvo za nove prostore zagotovljeno, bomo privarčevana sredstva lahko porabili za računalniško opremo.

FOTOGRAFSKA ŠOLA V NARAVI – DREVO V URBANEM OKOLJU

Alma Vičar

Tri leta so že minila od zadnje fotografske šole v naravi, zato je Društvo U3 v okviru poletne univerze leta 2022 znova povabilo fotografe, da se preizkusijo v novem fotografskem izzivu z naslovom **Drevo v urbanem okolju**

Odziv je bil dober in prijavilo se je osem ljubiteljic fotografije, do konca šole pa smo žal vztrajale le štiri najpogumnejše fotografkinje – Antonija Jelenc, Nevenka Mandić Orehek, Zlata Ramovš in Alma Vičar. Naš mentor Sašo Kočever nas je na prvem srečanju konec avgusta opremil z navodili, kako se s fotoaparatom podati na lov na motive. Tehniko (črnobelo ali barvno fotografijo) smo lahko prilagajale motivom, tudi fotoaparat ni bil obvezen, zadostoval je že navaden telefon z dobrim fotoaparatom.

Naš cilj je bil, da skozi leče fotoaparata predstavimo drevesa, ki sooblikujejo podobo mesta Škofja Loka. Pri odkrivanju motivov smo pozornost namenile tako estetski vlogi dreves v mestu kot tudi njihovi vlogi v bivalnem okolju. Iskale smo odnos drevo – človek v vsakdanjem življenju ter vlogo dreves v obdobju podnebnih sprememb. Na območju mesta smo v objektivne ujele posamezna drevesa, parke, otroška igrišča, drevorede, drevesa v naravnem okolju, pa tudi, kaj pomeni, če drevesa manjkajo ali če jih na posameznih krajih pogrešamo.

Čez nekaj več kot mesec dni smo z mentorjem naredili prvi pregled fotografij. Prav zanimivo je bilo videti, kako se je izbira krajev in dreves večkrat ponovila, čeprav je vsaka udeleženka sama iskala fotografske motive. Ta prvi pregled fotografij in komentarji mentorja so nam dali dodaten zagon, da še bolj pretanjeno zaznavamo motive in izkoristimo tudi lepoto barv, ki jih ponuja jesen.

Konec novembra smo se znova srečale z mentorjem in ta je ocenil vsako fotografijo posebej. Pregledovanje fotografij se je zavleklo pozno v večer in ti trenutki skupnega učenja so, vsaj zame, nenadomestljivi. Nabralo se je res veliko fotografij, ene so bile boljše, bilo pa je tudi precej neuspešnih poskusov. Ker je bilo fotografij preveč, smo se z mentorjem dogovorile, da same naredimo izbor dvajsetih, po našem mnenju in skupnem izboru najboljših fotografij. Sašo je potem opravil končni izbor osmih fotografij za vsako od štirih udeleženk in te so od 31. januarja 2023 razstavljene v galeriji Hodnik.

Žal Zlata Ramovš ni dočakala odprtja fotografske razstave. Ko smo avgusta z mentorjem oblikovali vsebino fotografske šole, smo že vedele, da se je Zlati bolezen ponovila. Množica fotografij, ki jih

Odprtja razstave se je udeležila množica tistih, ki smo imeli Zlato radi.

je kljub bolezni ustvarila v tem jesenskem času, bo vedno pričala o njeni strasti in ljubezni do fotografije. Kljub temu da je bila že v bolnišnici, si je za naše zadnje novembrsko srečanje izgovorila »prost izhod« in tedaj smo se videle zadnjič. Njena energija in ljubezen do fotografije sta bili res izjemni. Zelo si je želela, da bi dočakala odprtje razstave, razmišljali smo celo, da bi si prireditev morda lahko ogledala prek Zooma, pa se žal ni izšlo. Smrt jo je prehitela le za nekaj dni. Zato smo to razstavo posvetili Zlati, saj bodo njene čudovite fotografije za vedno ostale del nas in bogatile naš spomin nanjo. Neskončne ure prostovoljnega dela je opravila v Društvu upokojencev, Društvu U3 in pri ustvarjanju glasila Mi o sebi. Galerija Hodnik je njen projekt, zato bo naša galerija v prihodnje nosila njeno ime.

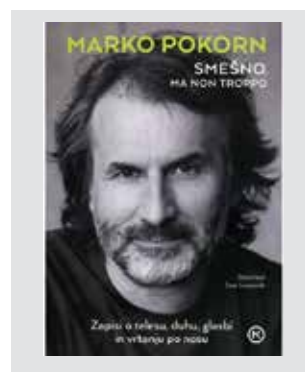
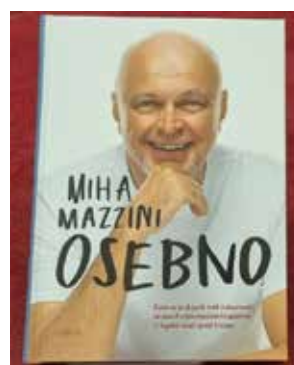
Zlatina fotografija, najboljša na razstavi

NOVO V MARINKINI KNJIŽNICI

Nevenka Mandić Orehek

Našo knjižnico je obogatilo kar nekaj novih knjig. Začnimo z domačimi avtorji.

- Naš krajan, loška legenda **dr. France Štukl** ni dočakal izida svoje zadnje knjige **Strganke in postrganke**. Preberite jo, saj vam bo gotovo všeč!
- Mladi zdravnik **David Zupančič** v knjigi **Življenje v sivi coni** piše o svojem življenju v obdobju korone.
- Avtobiografija in spomini – **Miha Mazzini: Osebno**. To je knjiga o odnosih, razumevanju, poslušanju in pogovarjanju.
- **Marko Pokorn: Smešno, ma non troppo**. Zbirka zapisov, ki so izhajali v časniku Delo. V njih avtor obdeluje teme, kot so zdravstvo in zdravje, minljivost, večnost tatujev, slogih usekovanja ...
- **Pustolovec zmote: patetični priročnik za razumevanje priletnega alfa samca** je najnovejša knjiga priljubljenega radijca **Mihe Šaleharja**.
- Najnovejša kriminalka **Tadeja Goloba: Koma**. Tu je še strokovna literatura:
- Zbornik, ki ga izdaja **Muzejsko društvo Železniki, Železne niti** – že devetnajste. Na nekaj več kot 400 straneh so objavljeni prispevki 32 avtoric in avtorjev, ki opisujejo tako vesele kot pretresljive dogodke. In še veliko več.
- **P. Joannides: Dajmo se dol** (v dveh knjigah). Temeljit in izčrpen vodnik skozi čudoviti svet spolnosti za odrasle vseh starosti. Zajema vse spolne prakse in fantazije, ki si jih lahko zamislite. Vabljeni k branju!

MARINKINA KNJIŽNICA

je odprta
vsak ponedeljek od 14. 30 do 16.30 ure,
vsako sredo in petek od 11. do 13. ure.

GREMO NA POT

Obveščamo vas, da program izletništva v letu 2023 ostaja tak, kot je bil objavljen v 53. (decembrski) številki glasila Mi o sebi. Sprememba se nanaša samo na letovanje v hotelu Pula, saj bo letovanje od 17. do 25. junija letos v Karlobagu in ne v Pulju. Čeprav je rok za prijave že minil, je na voljo še nekaj prostih mest.

Cveta Škopelja

VRELEC PO PREHODU IZ STAREGA V NOVO LETO 2023

S koncertom končali staro in začeli novo leto

Martin Bizjak

MePZ Vrelec je 9. decembra lani v Kristalni dvorani Sokolskega doma v slovo letu 2022 priredil prednovoletni koncert. Kljub temu da je bil dan siv in deževen, se je dvorana napolnila s poslušalci in poslušalkami. Med njimi je bil dobršen del pevkv in pevcev MePZ Društva upokojencev Šenčur, v katerega je vključenih kar nekaj pevkv in pevcev Vrelca. Oba zbora vodi prof. Heraković. V goste smo povabili tudi glasbeno skupino Loške orglice. Vrelec je nastopil s celotnim mešanim zborom, posebej pa tudi z ženskim in moškim sestavom. Najprej je celoten zbor izvedel osem pesmi, po večini ljudskih, ter dve sakralni skladbi iz svetovne zborovske literature: Tebe poem in Ave verum. Sledil je nastop Loških orglic z dvema ljudskima in eno popularno skladbo. Ženski sestav Vrelca je zapel dve pesmi iz slovenske glasbene zakladnice in Barkarolo iz Hoffmannovih pripovedk. Tudi moški sestav Vrelca je zapel štiri ljudske pesmi. V zadnjem delu koncerta je celoten zbor zapel še tri ljudske pesmi in Zbor hebrejskih sužnjev iz Verdijeve opere Nabucco. Žal je zbor tik pred koncertom razredčila bolezen, to pa je nekoliko okrnilo melodično izraznost, ki jo je zbor izpilil na pogostih vajah. Morda so pozorni poslušalci to zaznali, vendar je občinstvo vsako izvedeno pesem nagradilo z aplavzom, ki je bil resničen izraz zadovoljstva in priznanja. Mozartova skladba Ave verum in Verdijev Zbor hebrejskih sužnjev sta bila izvedena ob klavirski spremljavi pianistke in Prešernove nagrajenke Kristine Jeke. Po koncertu so prizadevne pevke Vrelca v

Prednovoletni koncert v Sokolskem domu

preddverju Kristalne dvorane Sokolskega doma pripravile bogato pogostitev, ob kateri smo se pevci prijetno družili z nekdanjimi pevci in drugimi ljubitelji zborovskega petja in glasbe.

Vrelec je svoje pestro in uspešno pevsko leto 2022 končal 16. decembra z zadnjo vajo, po kateri smo se pevke in pevci zbrali na družabnem srečanju zbora v gostišču Rupar na Sv. Andreju. V prijetnem razpoloženju in ob zvokih ansambla Suha špaga smo v sproščenih pogovorih ocenili dejavnost Vrelca v minulem letu, hkrati pa smo uprli naš pogled v prihodnje leto, saj smo pripravili tudi skladbe z božično vsebino za nastope Vrelca ob božično-novoletnih praznikih. Že v začetku leta 2023, natančneje 13. januarja, je moški sestav Vrelca nastopil na koncertu božičnih in novoletnih pesmi Zvonovi sveta, ki ga je priredil MePZ Društva upokojencev Šenčur. Zapel je dve ljudski pesmi – O košnji in Moja kosa – ter umetno Predraga lahko noč.

Na svečnico, 2. februarja, je MePZ Vrelec priredil tudi vsakoletni koncert božičnih pesmi v kapucinski cerkvi sv. Ane v Škofji Loki. Program je obsegal osem pesmi, od tega pet ljudskih božičnih pesmi in tri umetne: Oče naš, ki je nastala kot počastitev obiska papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji, Tebe poem iz ukrajinske ortodoksne liturgije in J. Schweitzerja Sancta Maria iz evropske sakralne klasike. Akustika cerkve in čar jaslic, okoli katerih smo se razporedili pevke in pevci Vrelca, so našo pesem oplemenitili s prazničnim prizvokom. Po nastopu smo pevke in pevci Vrelca v samostanski jedilnici ob prigrizku, ki so ga pripravile naše pevke, toplem čaju in s šilcem »ta hudega« primerno sklenili božične praznike.

Koncert božičnih pesmi v kapucinski cerkvi sv. Ane v Škofji Loki

SPET SE JE PRIKAZALA MAVRICA

Rudi Zadnik

Člani Pevske skupine Mavrica smo se decembra lani zbrali v Marinkini knjižnici na letnem zboru. Prisluhnili smo poročilu o delu skupine v letu 2022, finančnemu poročilu in programu za leto 2023.

Kaj smo delali v minulem letu?

Vsi člani Pevske skupine Mavrica smo se zbrali na dveh sestankih. Marca smo se z vlakom odpeljali na izlet v Radovljico in Lesce; udeležilo se ga je 13 članov in članic. Aprila se je deset članov odpravilo na pohod v Crngrob. 5. maja smo imeli pevsko vajo. Prav tako maja smo pripravili izlet v Sušo in Zali Log in tudi tega se je udeležilo 13 članov in članic. Junija smo se na mestnem pokopališču s pesmijo Tam v logu poslovili od naše nekdanje pevke Francke Kranjc. Pripravili smo tudi srečelov in za člane kupili nove majice. DU Škofja Loka smo

predlagali, naj podeli društveno priznanje Avgustu Hartmanu. Julija smo pri Jožici na Kranclju pripravili praznovanje rojstnih dni naših pevk in pevcev in tudi tega se je udeležilo 13 članov in članic. Junija smo se udeležili koncerta MePZ Vrelec DU Škofja Loka (14 članov), decembra pa prednovoletnega koncerta MePZ Vrelec DU (12 članov). Za DU smo pripravili poročilo o delu pevske skupine in 15. decembra izvedli zbor članov.

Zaradi zdravstvenih težav nas je zapustil pevovodja, zato smo intenzivno iskali novega.

Nasmehnila se nam je sreča in tako je naša nova pevovodkinja postala Irena Guščina, s katero smo imeli že več pevskih vaj. Naši pevski skupini se je pridružilo tudi nekaj novih članov.

VESELE IN ŽALOSTNE MELODIJE LOŠKIH ORGLIC

Ivanka Prezelj

Ob koncu leta več prazničnih nastopov – Orglice igrale tudi ob odprtju razstave fotografij v spomin na preminulo Zlato Ramovš

Po nastopu v Tavčarjevem dvorcu Visoko smo se spet lotili izobraževanja. Novembra lani nas je znova obiskal orgličar Jože Mrgole in nam predstavil tehniko igranja za solo skladbe, v katerih orgličar hkrati z vodilno linijo izvede tudi spremljavo. Na povabilo mag. Alda Komarja, koordinatorja Javnega sklada za kulturno dejavnost v Škofji Loki, smo se 1. decembra 2022 udeležili drugega strokovnega posveta z mentorjem Mirom Božičem. Prijavile smo se tri skupine. V skupinskem delu smo tokrat obdelali in nadgradili že prej prijavljene skladbe. Posvet ni bil samo poučen, ampak tudi zabaven, kajti vsak človek ima pravico, morda celo dolžnost, do svojega kulturnega izražanja in uživanja.

»Kupico izpijmo in se veselimo še veliko srečnih dni,« smo si nazdravili skupaj z Milkinimi prijatelji, ki smo jih 3. decembra lani presenetili na kmetiji odprtih vrat Pr' Andrejon v Poljanski dolini. Orglice so igrale, Jože je pel, Minka pa skrbela za zabavo vseh navzočih. Ta zares prijetna skupina veselih poslušalcev je postajala vse bolj živahna, saj smo na koncu vsi prepevali. Lepo je bilo.

Na povabilo MePZ Vrelec smo 9. decembra lani nastopili na zborovem prednovoletnem koncertu v Sokolskem domu v Škofji Loki. Pred polno dvorano navdušenih poslušalcev smo zaigrali tri skladbe. Loške orglice smo zadnji lanski nastop izvedle 17.

decembra. Povabili so nas namreč na Adventnico, tj. srečanje mladih družin v predbožičnem času, ki so ga pripravili v dvoranci župnišča na Suhi. Starši so z otroki izvedli zelo domisel in veder program s prikazom doživljanja in pričakovanja praznikov, mi pa smo zaigrali tri pesmi. Hvaležni smo bili za povabilo na tako prisrčno prireditve, ki se nam je vtisnila v spomin. Po nastopu smo se v Oštariji pri Silvi v Crngrobu ob večerji in prijetni glasbi poslovili od leta 2022.

Po praznikih smo že 6. januarja letos s štirimi

Nagovor Mira Duiča ob odprtju fotografske razstave, posvečene Zlati Ramovš

skladbami sodelovali na odprtju razstave glinenih jaslic izpod spretnih rok Ane Korenč, ki je skrbno pripravila svojo Božično zgodbo in jo postavila v Štalci župnišča pri Sv. Duhu.

Z žalostjo v srcu smo 31. januarja s tremi skladbami nastopili v galeriji Hodnik v DU Škofja Loka ob odprtju fotografske razstave Drevo v urbanem okolju, posvečeni preminuli kolegici Zlati Ramovš. Obujali smo spomine na njeno velikodušno pripadnost društvu in na ustvarjanje v galeriji, ki se bo odslej imenovala ZLATINA GALERIJA.

Zadnji februarški dan smo se s pol ure trajajočim vzgojno-izobraževalnim in hkrati zabavnim programom podali v vrtec Čebelica v Kranju. Kot ustvarjalka veznega besedila in voditeljica programa se je tokrat izkazala Marija Zadnik, nekdanja učiteljica razrednega

Naša četica v vrtcu Čebelica

pouka. Otroci so vseskozi lepo sledili, se odzivali s svojim navdihujočim vedenjem in vneto sodelovali. Ob koncu so nam veselo ploskali in mahali v pozdrav. Oh, kako je lepa ta otroška iskrenost! Vzgojiteljica, ki nam je poslala fotografijo, je povedala, da je osebje vrtca koncert zelo pohvalilo, pa tudi otroci so veliko pripovedovali o njem.

GALERIJA HODNIK - ZLATINA GALERIJA

ZLATA SI JE TO ZASLUŽILA

Danica Zavrl Žlebir

V galeriji Hodnik smo 31. januarja letos odprli fotografsko razstavo Drevo v urbanem okolju, na kateri so predstavljeni dosežki lanske fotografske delavnice. Odprtja se je udeležilo večje število obiskovalcev kot kadar koli, s svojim obiskom pa so

Zlata – vedno s fotoaparatom v rokah

počastili tudi spomin na pobudnico nastanka galerije in eno izmed štirih avtoric razstave Zlate Ramovš, ki je umrla v tistih dneh. Predsednik Društva upokojencev Škofja Loka Miro Duić je ob tej priložnosti v svojem govoru predlagal, da bi galerijo Hodnik preimenovali v Zlatino galerijo. »To si je več kot zaslužila. Bila je pobudnica in dejavna sodelavka

pri ureditvi hodnika v galerijo Hodnik, bila je soustvarjalka več kot 180 razstav, ne samo v našem hodniku, ampak tudi v drugih prostorih, in nam kot svojo dediščino zapustila tri zajetne fascikle fotografij z razstav, ki bodo še dolgo spominjale na različne in bogate stvaritve naših članov. Če smo pred leti našo knjižnico poimenovali Marinkina knjižnica po darovalki, ki nam je podarila tristo knjig, je več kot upravičeno tudi, da galerijo poimenujemo po Zlati,« je povedal predsednik DU Miro Duić.

NOVA KNJIGA MERI BOZOVIČAR

Danica Zavrl Žlebir

Meri Bozovičar, rojena leta 1931, je izdala svojo drugo knjigo. Spomnimo se njenega prvenca Krvava zarja, ki je leta 2019 nastal v sodelovanju z Aleksandrom Škorcem in govori o krutih časih med drugo svetovno vojno in po njej. Tudi nova knjiga z naslovom Parada posebnežev je zanimivo pričevanje o preteklosti. Osrednje mesto v njej je namenjeno njenemu domačemu kraju Zmincu, njenim domačim iz gostilne »Pri Kajbitu«, sosedom in drugim vaščanom, ki se jih spominja iz svojih mladih let. »Hotela sem pisati o tem, kako se je reklo pri vsaki hiši v Zmincu in kaj je bilo zanjo značilno, pa tudi o tem, kakšno je bilo nekoč življenje, kako smo morali delati tudi

otroci in kaj se je pri tem zanimivega dogajalo,« je povedala avtorica. Meri Bozovičar je sicer tudi zvesta sodelavka glasila Mi o tebi, v katerem ustvarja rubriko Sledovi preteklosti. Meri je dobra pripovedovalka, poznamo jo tudi kot prostovoljko Loškega muzeja, v katerem je obiskovalcem razkazovala Škoparjevo hišo in jim pripovedovala, kakšno življenje so nekdaj živeli njeni prebivalci. Sledove preteklosti zdaj oživlja v pisani besedi, h kateri jo je že pred leti spodbudila Helena Janežič, ki ji je naročila: »Piši, piši in še enkrat piši.« Pogovor z Meri Bozovičar bomo objavili v eni izmed prihodnjih številčk našega glasila.

PROJEKT STAREJŠI ZA STAREJŠE

KORAKI K BOLJŠEMU SVETU

Nežka Fojkar

Program STAREJŠI ZA STAREJŠE je slovenski humanitarni program za bolj kakovostno življenje starejših oseb v domačem okolju

Program je izjemen primer dobre prakse na področju prostovoljstva, saj starejšim omogoča bolj kakovostno in neodvisno življenje doma. Koristnost programa je leta 2017 prepoznal tudi Evropski parlament in programu STAREJŠI ZA STAREJŠE podelil prestižno nagrado »državljan Evrope«. Od leta 2004, ko je program zaživel v Sloveniji, se je vanj vključilo 286 društev upokojencev. Po podatkih ZDUS-a v programu sodeluje več kot 3500 prostovoljcev, ki so doslej poskrbeli za 209 tisoč oseb, starejših od 69 let. Opravili so milijon 400 tisoč obiskov ter za 109 tisoč uporabnikov organizirali 600 tisoč pomoči. Za vse naštetje je bilo porabljenih 11,5 milijona prostovoljskih ur, in če bi jih ovrednotili po 6 evrov, je opravljeno prostovoljno delo vredno kar 109 milijonov evrov, to pa gotovo ni zanemarljivo.

Del teh rezultatov je prispevalo tudi naše društvo, ki se je v program STAREJŠI ZA STAREJŠE vključilo leta 2008. Začetki izvajanja programa so bili dokaj nedodelani in neznani. Ob moji koordinaciji je začela ledino orati skupina 17 prostovoljk. Z izkušnjami in dograjevanjem programa smo se izpopolnjevale, tako da smo zdaj vedno bolj

strokovne, prepoznavne in družbeno koristne. Prostovoljcev še vedno ni dovolj, da bi lahko potrkali na prav na vsa vrata starejših od 69 let, zato ste tudi vi, bralke in bralci, vabljeni, da se nam pridružite. Vsem zdajšnjim prostovoljkam se iskreno zahvaljujem za vso prizadevnost, vztrajanje in žrtvovanje njihovega prostega časa.

Odzivi vseh, ki jih obiskujemo, so zelo pozitivni. Ugotavljamo, da je pri starejših največji problem osamljenost, še posebej pri tistih, ki živijo sami, ali tistih, ki v poznih letih izgubijo partnerja. S staranjem nas vse bolj zapuščajo naši sorodniki, prijatelji in znanci, zato je vsak obisk našega prostovoljca pri taki osebi druženje, popestritev dneva in tudi priložnost, da prosi za pomoč ali nasvet, če ga potrebuje. Tako se postopno stkejo tesnejši stiki, prijateljstvo in medsebojno zaupanje, ki je ključno za dobro sodelovanje. Včasih smo uspešni, včasih pa smo lahko le tihi spremljevalci, ki ponujamo druženje, podporo in nasvete, vendar je pomemben občutek, da naši obiskovanci niso sami. Ob težavnejših situacijah se povežemo s strokovnimi službami in humanitarnimi organizacijami.

In še nekaj o naših rezultatih: leta 2022 je v programu Starejši za starejše pri DU Škofja Loka sodelovalo 34 prostovoljk. Zdaj je v naši evidenci 2059 oseb, pri katerih smo opravili 1340 obiskov. Konkretno smo pomagali 120 osebam, skupaj pa smo izvedli 510 pomoči. Za vse je bilo porabljenih 1910 ur prostovoljnega dela, in če tudi te ure ovrednotimo po 6 evrov, je bilo opravljeno prostovoljno delo vredno kar 9460 evrov. Poleg tega smo leta 2022 skupaj z Zavodom O

sodelovali tudi v projektu SPODBUDE ZA AKTIVNO ŽIVLJENJE – KLJUČ DO ZDRAVJA STAROSTNIKOV. Prav tako smo se vključili v projekt BREZPLAČNA E-OSKRBA, ki poteka v sodelovanju s Telekomom Slovenija. Za projekt smo pridobili 22 kandidatov. Dejavno smo se vključevali tudi v SREČEVALNICO, ki deluje v Podlubniku. Ob koncu leta smo v sodelovanju z Zavodom Tri med starejše razdelili tudi novoletna darila – copate za dober namen. Vse omenjene akcije so bile med starejšimi dobro sprejete in obiskane.

DOLGO, DOLGO ŽIVLJENJE

PLANINARJENJE MU JE PREPREČILA NESREČA

Ela Dolinar

Pred nekaj meseci sta na Stari cesti v Škofji Loki kar dva člana našega društva praznovala 90 let. Sta sosesda, ki ju je življenje zaneslo v Loko iz dveh različnih koncev Slovenije. Justina Razpet je Primorka, Martin Petan pa je iz Posavja.

Tokrat bomo predstavili Martina, ki se je v Škofjo Loko priselil že davnega leta 1956. Njegovo otroštvo je mirno potekalo na kmetiji v Brežicah, dokler ni te idile prekinila vojna. Prav tedaj je začel hoditi v šolo in kmalu so dobili novo učiteljico, ki je govorila samo nemško. Seveda je niso veliko razumeli, učili so se le na pamet in po večini zgolj ponavljali za njo. Oktobra leta 1941, prav na njegov deveti rojstni dan, so prišli vojaki z ukazom, naj pripravijo, kar lahko nesejo, in vso družino so odpeljali na grad Rajhenburg, v katerem je nemška okupacijska oblast vzpostavila taborišče za izgon Slovencev. Kam jih vozijo, so izvedeli šele, ko so izstopili v mestu Lauban v Šleziji. Nastanili so jih v taborišče. Oče in mati sta morala vsak dan na delo, otroci so ostajali v taborišču. Po dveh letih so jih preselili na kmetijo, na kateri so prav tako trdo delali. Leta 1945 se je mestu že zelo približala sovjetska vojska, dobili so nekakšno potrdilo in se z vlakom skozi Češko in Avstrijo prebili v Slovenijo. Ker so se v njihovo hišo naselili kočevski Nemci, niso imeli kam. Bil je marec in nekako so dočakali konec vojne. Spominja se, da so po odhodu Nemcev ves mesec čistili svojo hišo. Po vojni je najprej končal osnovno šolo, potem pa se je v Celju vpisal v vajeniško šolo, smer gradbeništvo. Sledilo je 18 mesecev vojaščine in

potem še srednja tehnična šola v Ljubljani. Njegova prva zaposlitev je bila v Gradisu v Ljubljani. Po naključju je tam srečal znanca, ki ga je povabil v Škofjo Loko. Zaposlil se je v Tehniku in kot vodja gradbišča najprej sodeloval pri graditvi skladišča semenskega krompirja na Trati, takoj potem pa so začeli graditi zdajšnjo avtobusno postajo (leta 1957). Po desetih letih dela v Tehniku se je zaposlil v Lokainvestu in tam ostal do upokojitve.

Leta 1998 je doživel hudo nesrečo – padec s strehe, po katerem se je

več mesecev boril za življenje. Ni obupal. Posledice, ki jih čuti še dandanes, so mu preprečile hojo v gore, ki so bile njegova velika strast. Oba z ženo sta bila Lubnikarja, po nesreči pa je tja zahajala samo še žena. Dejaven je bil tudi v AMD in na številnih drugih področjih. V lepem spominu so mu ostale številne planinske veselice, odprtje hotela v Škofji Loki in velika pustovanja. Še posebej topel je spomin na neki konec tedna, ko je dežural na Lubniku in so gor prisopihali člani pevskega zbora Lubnik, kakšne pol ure za njimi pa še njihov vodja in veselja ob petju ni bilo konca.

Danes uživa ob reševanju križank, v branju, in če vreme to dopušča, je rad na lepo urejenem vrtu, ki obdaja njuno hišo. Njegov spomin je še odličen, tako da je prav prijeten sogovornik. Martin, želimo ti še na mnoga leta!

ADI KOČAR, ŠPORTNIK IN PROSTOVOLJEC

Nevenka Mandić Orehek

Adija sem spoznala v Strelskem društvu Škofja Loka, kjer izstopa zlasti s svojim prostovoljskim delu, saj je vedno priazen in pripravljen pomagati

Kot drugi od štirih otrok je Adi je luč sveta ugledal decembra leta 1941 v vasi Sotina na Goričkem. V nižje razrede osnovne šole je hodil dva kilometra daleč, v naslednje štiri razrede pa že štiri kilometre. Po končani osnovni šoli je prišel v Škofjo Loko, kjer se je v Tehniku izučil za zidarja. Stanoval je v Tehnikovem samskem domu za Kamnitnikom.

Po vojaškem roku, ki ga je odslužil v Pulju, se je leta 1966 odpravil na delo v Nemčijo, kjer je delal na žerjavu. Po štirih letih se je vrnil v Tehnik in v tem podjetju polnih 33 let, vse do upokojitve, vztrajal na žerjavu – najvišjem položaju v podjetju, kot so se radi šalili sodelavci. Leta 1967 se poročil s svojo izbranko Vero iz Brodov in leta 1971 sta začela v Zmincu graditi hišo. Rodila sta se jima

hči in sin, zdaj pa imata pet vnukov in dva pravnuka. V Tehniku je bil dolga leta predsednik sindikata, bil pa je tudi predsednik Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Gorenjske. Še dandanes je dejaven v Sindikatu upokojencev Slovenije, predvsem pri pripravah športnih tekmovanj, na katerih tudi sodeluje.

Adi se je upokojil leta 2002 in se hitro vključil v naše DU. Že prej je kegljal, zdaj strelja z zračno puško in zračno pištolo, keglja s kroglo na vrvici in meče pikado. Vsestranski športnik!

A ne samo športnik, saj Adi vedno priskoči na pomoč, kadar jo kdo potrebuje pri delu – in to pri težkem delu!

Pomagal je pri urejanju prejšnjih prostorov strelskega društva in pri urejanju začasnih prostorov

društva upokojencev v nekdanjem skladišču Rdečega križa. Ko je strelsko društvo dobilo nove prostore, je bil Adi eden izmed vodilnih tako pri gradbenih delih kot pri urejanju strelišča. Zavzel se

je tudi za ureditev kegljišča s kroglo na vrvici za DU, zdaj pa vestno skrbi za pikado in stojala zanj.

Dokler je imel kombi, je Adi strelke in strelce vozil na tekme društva upokojencev in/ali veteranov. Vsakič, ko smo se vračali domov, ovenčani s kolajnami, smo se, jasno, ustavili, da proslavimo še na poti. Adi je bil vedno dosleden, nikoli ni zaužil niti kapljice alkohola.

Decembra 2022 je Adi za dolgoletno uspešno delo v strelstvu prejel bronasto plaketo Strelske zveze Slovenije.

Iz obrazložitve:

»Adolf je v strelskem športu že več kot 30 let, vsa leta kot aktiven strelec. Adi, kot mu pravijo društveni kolegi, je eden tistih članov društva, ki je dejavno sodeloval, bolj rečeno, bil vodilna in gonilna sila pri organizaciji in zgraditvi novega 17-steznega strelišča. Za ta projekt je opravil več kot 400 ur prostovoljnega dela, kajti njegovih zdajšnjih 81 let ga nikakor ne ovira pri tem, da se ne bi lotil prav vsakega dela.«

Adi tekmuje v okviru Društva upokojencev in Strelskega društva Škofja Loka. Vsak četrtek na strelišču pričaka trenirajoče veterane ter uredi zunanost in notranost strelišča.

Adi, ostani še naprej tak, kot si: dober prijatelj in dober športnik.

AFORIZMI

Edo Erzetič

Problem mladih bomo rešili takrat, ko bodo stari.

Dvajsetmetrsko skakalnico smo »podaljšali« tako, da smo jo razglasili za dvestodecimetrsko velikanko.

Bil je zelo znan igralec. Največkrat je nastopal v križankah.

DARILO STAREJŠIM V NAŠI LOKI

Maruša Mohorič

Pogovarjala sem se z Apolonijo Kandus, ki je pristojna za organizacijo in vodenje dogajanj v Srečevalnici v Podlubniku. Sredstva zagotavlja Občina Škofja Loka, dodeljena pa so na podlagi vsakoletnih razpisov. Pobudo za Srečevalnico je že pred leti dala Mana Veble Grum, saj naj bi imeli starejši ljudje v njej prostor za srečevanja, ročna dela, kartanje, različna predavanja, petje in še kaj, kar bi jim omogočalo krepitev in ohranjanje psiho fizične kondicije in jim pomagalo pri različnih spretnostih.

Gre pa tudi za širjenje in krepitev socialne mreže, srečevanje nekdanjih sodelavk in sodelavcev, celo sošolk in sošolcev.

Apolonija pravi, da se je Srečevalnica izkazala za zelo dobrodošlo, saj prejema veliko klicev posameznikov, ki hvalijo tako idejo kot dogajanje, številni pa sprašujejo tudi, ali se bo nekaj podobnega zgodilo še na kateri drugi lokaciji. Ko boste to brali, bo Srečevalnica že delovala tudi v MDC bloku na Trati, Frankovo naselje 68.

V minulem letu so udeležence v sodelovanju z Zavodom Tri in programom »Starejši za starejše«

pri DU Škofja Loka ob ponedeljkih kvačkale in pletle za dober namen. Copate, ki so jih izdelale, so prostovoljci in prostovoljke ob novem letu podarili starejšim na domovih.

Navdušene pevke in redki pevci vsak torek prepevajo ljudske pesmi, srede so rezervirane za različna predavanja, delavnice in predstavitve. Ob četrtkih so na vrsti tarok in družabne igre, ob petkih pa vsa ročna dela.

Apolonija zagotavlja, da z veseljem sprejema ideje za nove vsebine, saj se veseli obiskov udeležencev, ki so zelo hvaležni za darilo z imenom Srečevalnica.

OBLETNICA

KRIŽEMKRAŽEM – VODILNA DOMAČA BESEDNA IGRA

Maruša Mohorič

Križemkražem, igra za vse generacije, v Škofji Loki že deset let

Sestavljanje besed iz naključno izbranih črk in njihovo prepletanje na posebni igralni plošči je ustvarjalni in tekmovalni izziv, hkrati pa svojevrsten družabno-tekmovalni fenomen, ki smo mu v Sloveniji priča že enaintrideseto sezono. Križemkražem je igra za vse generacije – spoznajte jo in pridružite se njenim ljubiteljem! Tako je predstavljena igra križemkražem na mojstru Googlu. V našem društvu jo je pred desetimi leti spodbudila Marica Mrak in nekatere smo se navdušile nad njo (no, včasih je prišel tudi kak moški), tako da vztrajamo na petkovih srečanjih v knjižnici. Najbolj zagrete smo se vpisale tudi v

državno društvo KK, ker se rade igramo na daljavo, občasno pa sodelujemo tudi na turnirjih, ki potekajo v različnih krajih po Sloveniji. Tokrat sta mi s svojimi razmišljanji o igri priskočili na pomoč Marika Strah in Marička Zadnik. Hvala vama! Marika Strah: »Križemkražem nas vodijo naše poti. Ena taka je postala že kar romarska: vsak petek, že deseto leto, v Marinkino knjižnico na družabno, poučno in ustvarjalno igro križemkražem. Kljub zavidljivemu EMŠO-ju nas navdušujeta veselje do premetavanja črk in iskanja besed. Igramo v dvojicah. V naši kovnici kujemo besede, eni daljše, drugi krajše. Zdrava tekmovalnost poganja

Nadaljevanje s prejšnje strani

adrenalin v možgane. Za logistiko skrbi Maruša, Marica pa je neizčrpen vir takih in drugačnih skovank. Če smo v dilemi, si pomagamo s slovarji. Križemkražem je igra za vse generacije. Vsi tisti, ki ste radovedni, zvedavi in radi ustvarjate kaj novega, ste dobrodošli. Veseli smo vsakega novega člana.«

Vabljeni ob petkih dopoldne v Marinkino knjižnico na križemkražem

Križemkražem že vrsto let
In prav to pomlad
nabrlo se jih je dvakrat pet.
V kovnici naši besede kujemo,
eni daljše, drugi krajše,
povezuje nas tudi druženje.
Deset let je naš okrogli jubilej,
v Marinkini knjižnici poraja se
nešteto idej.
Besede in besedne zveze
po poljih lovimo,
možgane in spomin krepimo.

Marika Strah

Kaj po glavi se ti mota?
Res, morda je kakšna zmota.
In kako rešiti ta problem?
Že takoj ti to povem.
Enkrat pridi le pogledat,
Med zveste križemkražmovce posedat.
Kdor bi se rad učil,
Res si znanje nadgradil,
A seveda zraven še užival.
Želja lahko se ti izpolni.
Enkrat pridi med nas,
Mi, križemkražmovci smo tu za vas.

Marija Zadnik

ŠPORT

BALINARSTVO JE POSTALO RESEN IN PRIZNAN ŠPORT

Smiljana Oblak

V prejšnji številki našega glasila smo poročali, da je Ivan Breznik - Jani prejel plaketo Olimpijskega komiteja Slovenije za sedemdeset let aktivnega dela v balinarskem športu. Ker je omenjena plaketa eno izmed izjemno redkih športnih priznanj, ima posebno vrednost tudi za naše društvo.

Za najino srečanje me je povabil na svoj dom v Podlubniku. Pozna se večino najinega življenja, vse od takrat, ko me je kot štipendistko sprejel v Jelovici, saj sva bila sodelavca vso mojo delovno dobo do njegove upokojitve. Zdaj se že skoraj dvajset let vsak teden srečujeva v dvorani na Trati na rekreacijskem balinanju. Ker mu je pred kratkim umrla žena, zdaj sam živi v hiši, za katero tudi vestno skrbi, ne mara pa kuhanja, zato obiskuje bližnjo gostilno. Vsak dan ga obišče sin Marko.

Poleg sina in hčere njegovo širšo družino sestavljajo še vnukinja in dva vnuka ter štirje pravnuki. Ivan se je rodil v Ljubljani. Tam je leta 1955 končal tudi srednjo šolo in postal lesnarski tehnik. Najprej se je zaposlil v Inštitutu za gozdno in lesno gospodarstvo Ljubljana, nato pa v Lesnini. V Ljubljani se je poročil s svojo izbranko Rožo Marijo. Zaradi želje po družinski osamosvojitvi je leta 1957 sprejel službo v idrijski Tovarni pohištva 22. julij, saj je v novozgrajenem dvostanovanjskem bloku dobil

stanovanje. Zaradi prevelike vlage v stanovanju pa je življenje v tem bloku kmalu postalo neznosno. Žena je zbolela za astmo, ki se je ni znebila vse življenje. Zato sta se vrnila k njegovim staršem v Ljubljano.

Marca 1958 se je zaposlil v tovarni Jelovica in tako postal Škofjeločan s stanovanjem v naselju Otampel, zdajšnjem Frankovem naselju. Kmalu je postal tudi ponosni oče sina Marka in hčere Brede. V tovarniški kadrovske službi je delal na področju varstva pri delu. Jelovica mu je omogočila izredni študij na Višji šoli za socialno delo, smer gospodarstvo, po končanem študiju pa je izpolnil pogoje za vodenje kadrovske službe. Med šolanjem je pred

predavanji in po njih redno opravljal tudi svoje službene dolžnosti. Seveda je bilo vse skupaj zelo naporno. Da bi se oddolžil svoji ženi, ki je bila ob dveh majhnih otrocih prezaposlena, je vse prihranke namesto za »fička« namenil za nakup pralnega stroja. Pozneje se je z družino preselil v svojo montažno hišo v Podlubnik. Vso svojo delovno dobo do upokojitve je v Jelovici zasedal vodstvena delovna

mesta, med drugim je bil vodja kadrovske (socialne) službe, direktor splošnega področja in direktor tozda Montažni objekti. Pred upokojitvijo je delal na zanimivem delovnem področju, v zavarovalništvu. Upokojil se je leta 1991 in vse od tedaj, torej že 33. leto, je tudi član našega društva.

Da ne bi ponavljala vseh že objavljenih podatkov (v dveh člankih v glasilih Mi o sebi in Vzajemna), sva za osrednjo temo najinega pogovora izbrala njegov življenjski prispevek na področju strokovnega dela v balinarskem športu.

Na začetku ga je motilo predvsem to, da je bilo balinanje znano zlasti kot nekakšen gostilniški šport, zato je začel preučevati vse mogoče strokovne podlage, ki bi balinanju omogočile, da postane priznana športna panoga v Sloveniji. Da bi to dosegel, je opravljal več strokovnih funkcij na vseh ravneh: v klubu (prvi predsednik BK Trata), na Gorenjskem (prvi predsednik Območne balinarske zveze Gorenjske) in v državi (prvi predsednik sodniške komisije pri Balinarski zvezi Slovenije). Leto pred razpadom Jugoslavije je kot predsednik sodniške komisije Balinarske zveze Jugoslavije

skušal izboljšati organizacijo tudi na tem področju. Po osamosvojitvi Balinarske zveze Slovenije se je ukvarjal predvsem z organiziranostjo balinarskih sodnikov in uspelo mu je uveljaviti organizacijsko shemo sodnikov z njihovimi strokovnimi nazivi. Pozneje je svojo pozornost namenil vzgoji balinarskih strokovnih delavcev ter v sodelovanju s Fakulteto za šport uvedel in uveljavil program usposabljanja strokovnih delavcev pri Balinarski zvezi Slovenije. Tudi na tem področju je uvedel sistem strokovnega usposabljanja za nove nazive strokovnih delavcev. Za opravljanje tega dela pa je moral pridobiti predpisano strokovno izobrazbo: za

praktično delo pri francoskih trenerjih balinanja, za teoretično znanje pa na Fakulteti za šport v Ljubljani. Tako je leta 1993 postal prvi strokovno usposobljeni trener balinanja v Sloveniji. V balinarskem klubu na Trati je poleg treniranja članov začel trenirati tudi mlade. V njegovi balinarski šoli je vadilo 38 fantov, starih od 9 do 12 let. Iz te generacije so igralci, ki so v poznejših letih osvojili več naslovov evropskih in svetovnih prvakov v posameznih

disciplinah balinarske igre: Uroš Vehar, Damjan Sofronievski, Davor Janžič in Jasmin Čaušević. Tudi svetovna prvaka Dejan Tonejc in Anže Petrič sta se izpopolnjevala pri Ivanu. Najbolj pa je Ivan ponosen na mladinsko državno reprezentanco, ki jo je leta 1994 kot vodja popeljal na svetovno mladinsko prvenstvo v Saluzzo v Italijo, kjer je Slovenija prvič postala ekipni svetovni prvak. V reprezentanci sta bila tudi Uroš Vehar in Damjan Sofronievski. Zanimiva je anekdota z mamo Damjana Sofronievskega, ki je pogosto prihajala na treninge svojega sina in enkrat vprašala Ivana: »Ali bo kaj iz tega mojega fanta?«, Ivan pa ji je vizionarsko odgovoril: »Gospa, če bo marljiv in prizadeven in ga boste tudi vi podpirali, lahko postane tudi svetovni prvak!« In prav to se je leta 2001 na svetovnem prvenstvu v Kranju tudi zgodilo.

Po končani tekmovalni karieri je Ivan Breznik postal rekreativec in tako še zdaj redno zahaja na balinišče na Trati. Po letu 2004, ko smo na Trati začele balinati upokojenke druge generacije, je Ivan prevzel tudi naše šolanje. Tako smo balinarke postale prvakinje gorenjskih društev upokojencev in državne prvakinje na športnih igrah DU Slovenije.

BALINARKE V ZIMSKI LIGI VETRANOV

Smiljana Oblak

Balinarsko društvo Trata je pripravilo zimsko ligo veteranov, ki se je začela 17. novembra 2022 in končala 2. marca 2023. Pogoj za nastopanje je bila starost 55 let. V posamezni ekipi je bilo sicer

sočasno pet igralcev v igri na dvojke in trojke dvakrat na dveh igriščih, vendar so se člani ekip lahko izmenjevali.

Sodelovalo je osem ekip. Žensko ekipo DU Škofja Loka je v 14 krogih zastopalo devet tekmovalk: Ivanka Prezelj, Tončka Dolinar, Vojka Mihelič, Zvonka Rant, Ljuba Pejić, Irena

Berginc, Nada Fojkar, Vera Hartman in Smiljana Oblak. Nastopale so še ekipe: Trata 1, Trata 2, Loka 1, Šenčur (vse moške), Kokrica (mešana ekipa z dvema ženskama), Loka 2, Planina (mešani ekipi

z eno žensko). Zmagala je ekipa Trata 2, druga je bila ekipa Loka 2 in tretja Trata 1. Večina igralcev se udeležuje tudi ligaških tekmovanj.

Nismo se obremenjevale, ker nismo povsem

konkurenčne in ker ne zbijamo krogel. Zato pa odlično bližamo in poleg zmage in nekaj neodločenih rezultatov smo zmagale vsaj po kakšno posamično igro, na koncu pa pristale na repu točkovne lestvice. Ob koncu tekmovanja so vse ekipe zunaj konkurence odigrale medsebojna srečanja

čtvork in od treh iger smo eno tudi zmagale. Po podelitvi pokalov za prva tri mesta smo vsi uživali še ob dobrotah z žara. Hvala organizatorju za prijetna druženja v zimskih mesecih.

KEGLJAČI SO DEJAVNO KONČALI LETO 2022

Ivan Hafner

Naši kegljači so bili v letu 2022 dejavni in uspešni

POKAL LOKA

V drugi polovici decembra 2022 je Kegljški klub Škofja Loka pripravil tradicionalni turnir Pokal Loka.

Udeležilo se ga je pet kegljačev in 12 kegljačic. Na njem sicer niso dosegli posebej izstopajočih rezultatov. Med kegljači je bil od naših najboljši Roman Selan, ki je podrl 508 kegljev, tesno pa mu je sledil Janko Fojkar (507). Med kegljačicami je Smiljana Oblak prav tako podrla 508 kegljev, Marija Tolar, ki se je po letu bolezni uspešno vrnila med nas, pa 504 keglje. Njene vrnitve smo bili vsi zelo veseli.

NOVOLETNI TURNIR

V organizaciji SZ Škofja Loka je 28. decembra 2022 potekal turnir z 11 razpisanimi nagradami, mesnimi izdelki. Turnir je bil enotne kategorije (skupaj ženske, moški, registrirani in neregistrirani). Udeležilo se ga je 35 kegljačic in kegljačev. Naših je bilo devet, dva kegljača in sedem kegljačic. Tretje mesto in nagrado je z odličnim rezultatom 567 podrtih kegljev prejel naš Janko Fojkar. Naša najboljša kegljačica Smiljana Oblak je podrla solidnih 536 kegljev, bila je deveta, a je ostala brez nagrade. Nagrado je za pičlih 498 podrtih kegljev in osvojeno 20. mesto prejel Tine Uršič, prejeli pa sta jo tudi Majda Bogataj (bila je 25.) in Milena Kuželj (bila je 30.). Naši so bili torej uspešni in zadovoljni!

MEDOBČINSKA KEGLJAŠKA LIGA 2023

Ivan Hafner

Takoj po novem letu se je začela medobčinska kegljaška liga, vendar je udeležba majhna

Poleg naše ženske in moške ekipe nastopajo še ekipe DU Selške doline, invalidi MDI in ekipa Zminca. V vsakem od petih krogov mečeta dva para, ena ekipa pa je prosta.

V 1. kolu je metala ženska ekipa, moška je bila prosta. Nasprotniki so bili iz DU Selške doline, iz katere so tekmovali dve kegljačici in dva kegljača. Naše so se odlično upirale. Smiljana Oblak (512

podrtih kegljev) in Marija Tolar (500 podrtih kegljev) sta zmagali, Zdenka Gaber in Majda Bogataj pa sta izgubili. V skupnem seštevku so naše podrle 1904 kegljev, kegljači nasprotne ekipe pa 1932 kegljev, tako da je ekipa DU Selške doline zmagala s 4 : 2.

V **2. kolu** sta se med seboj pomerili naši ekipi. Moški so krepko presegli 500 podrtih kegljev. Tine Uršič (548) je premagal Tino Ušeničnik, Peter Mravlja (569) Majdo Bogataj, Roman Selan (521) pa je bil edini poražen, saj ga je s 539 podrtimi keglji premagala Zdenka Gaber. Janko Fojkar (553) je premagal Smiljano Oblak. Rezultat dvobojev je bil 3 : 1. V skupnem seštevku je bilo 2191 : 1944. Skupno so naši fantje premagali dekleta s 5 : 1.

V **3. kolu** so bila naša dekleta prosta, moški pa so tekmovali z ekipo MDI. V dvobojih sta zmagala Janko Fojkar (podrl je odličnih 570 kegljev) in Peter Mravlja (516), Tine Uršič (479) in Roman Selan (500) pa sta izgubila. V skupnem seštevku so naši podrli 2065 kegljev, invalidi pa 1964 kegljev. Naši so tako dvoboj dobili s 4 : 2.

Tekma **4. kola**, v katerem naj bi se naša moška ekipa pomerila z Zmincem, je bila zaradi zdravstvenih težav Zminčanov preložena na začetek marca. Ženska ekipa se je pomerila z ekipo invalidov – MDI. V ekipi meče tudi Jože Avguštin, ki je sicer tudi naš kegljač, a po dogovoru tekmuje v ekipi MDI, ker ima tudi status invalida.

Naša dekleta so se odlično upirala preizkušnim kegljačem MDI. Tako je Marija Tolar (podrla je 518 kegljev) premagala Petra Trojarja, Zdenka Gaber (492) pa Rajka Stržinarja. Dvoboja sta izgubili Smiljana Oblak in Majda Bogataj, ki jo je z visokim rezultatom (545) premagal prav Jože Avguštin. Ob rezultatu 2 : 2 je odločal skupni rezultat. Ta je bil

Našo Majdo je krepko premagal Jože, naša Marija pa je nadigrala Petra.

2022 : 1964 podrtih kegljev v korist invalidov, tako da je njihova ekipa zmagala s 4 : 2.

V **5. kolu** je naša ženska ekipa igrala z ekipo Zminca. Nasprotniki so dobili vse dvoboje, čeprav sta Smiljana Oblak (podrla je 515 kegljev) in Marija Tolar (506) kegljali zelo dobro. Igralci Zminca so vsi občutno prebili mejo 500 kegljev (skupaj 2137), naše

pa so jih podrle 1947. Končni izid je bil tako 6 : 0. V tem krogu je moška ekipa tekmovala z ekipo DU Selška dolina, ki je nastopila v mešani postavi. Janko Fojkar je s 570 podrtimi keglji visoko premagal Andrejo Ravnika, Tineta Uršiča je za nekaj kegljev premagala Verona Šmid, Ivan Rihtaršič (podrl je 551 kegljev) je premagal našega Petra Mravljo (516), Roman Selan (500) pa Jožeta Demšarja. Tako je izenačil točkovanje v dvobojih. Naši so skupaj podrli solidnih 2065 kegljev, nasprotniki pa so jih podrli 1964. Končni rezultat je bil tako 4 : 2 za naše.

Pred zadnjo tekmo z ekipo Zminca imata obe po tri zmage, tako da bo prvaka odločilo zadnje kolo.

ZVESTI REKREATIVCI DEJAVNI TUDI POZIMI

Vojka Mihelčič

Zvesti rekreativci tudi pozimi ne počivajo, temveč se vztrajno rekreirajo v kegljanju s kroglo na vrvici, pikadu in prstometu

Tekme v prstometu

Naše društvo je lani sodelovalo na tekmovanju za pokal Slovenije v **prstometu**, ki ga pripravlja **Prstometna organizacija Slovenije**. Tekmovanje poteka v dveh krogih. Prvi je bil 17. septembra 2022 v Logatcu, kjer so naše društvo zastopali Vera Bokal, Nežka Fojkar in Nace Prša, drugi pa v Šenčurju, kjer so iz našega društva tekmovali Vera Bokal, Nežka Fojkar in Niko Prevc. Tekmovalo je 23 ekip iz vse Slovenije, in sicer po enotnem sistemu: ženske ekipe, moške in mešane ekipe. Za uvrstitev je štel skupni rezultat vseh ekip na obeh tekmah. Naša

ekipa se je uvrstila na 9. do 16. mesto.

Športna zveza Škofja Loka in Občina Škofja

Loka sta v okviru 41. Športno-rekreacijskih iger 6. januarja 2023 pripravili tudi tekmovanje dvojic v **prstometu**, ki je potekalo v mali športni dvorani Trata. Med seboj se je pomerilo 17 dvojic iz Škofje Loke in okolice ter Poljanske doline. Naše društvo so zastopale tri dvojice. Med ženskami Ivanka Prezelj in Vera Bokal (9. mesto), med moškimi Franci Prezelj in Niko Prevc (7. mesto), med mešanimi dvojicami pa Nežka Fojkar in Vasilij Kosec (13. mesto). Ob tem naj spomnim, da so na tem tekmovanju ploščke metale

Nadaljevanje s prejšnje strani
dvojice, ki so v samem vrhu slovenskega prstometu. Konec marca bo končana tudi zimska liga v prstometu, ki jo prav tako organizira Športna zveza Škofja Loka.

Tekmovali v pikadu

Športno društvo BARON iz Logatca nas vsako leto povabi na **Miklavžev turnir v pikadu**. Lanskega so pripravili 10. decembra. Tekmovalo je 24 ekip, 11 ženskih s skupaj 51 sodelujočimi in 13 moških z 61 sodelujočimi iz Primorske, Notranjske, Gorenjske in Ljubljane. Zaradi bolezni in drugih obveznosti je bila naša ženska ekipa zelo okrnjena in je zasedla 11. mesto. Tekmovali so: Smiljana Oblak, Tončka Dolinar, Slavka Plestenjak in Marija Marinšek. Moška ekipa, ki so jo sestavljali Franci Bradeško, Mirko Jović, Adi Kočar, Ivan Hafner in Lojze Žitnik, je zasedla 4. mesto, naš Mirko Jović pa je osvojil zelo dobro 3. mesto. Tudi na tem mestu mu še enkrat iskreno čestitamo.

Spominski turnir v kegljanju s kroglo na vrvi

Naše društvo je 4. februarja 2023 organiziralo **2. Spominski turnir v kegljanju s kroglo na vrvi za pokojnima Tonetom Kejžarjem in Tonetom Miheličem**. Na turnir smo povabili tudi naše prijatelje iz ŠD Baron Logatec in iz DU Kamnik, vendar se Kamničani turnirja niso mogli udeležiti, ker so se prav ta dan poslovili od svojega aktivnega igralca. Turnirja se je tako udeležilo 32 igralcev, 15

žensk in 17 moških. Vsa prva tri mesta – ekipno, v ženski in moški konkurenci – smo osvojili igralci našega društva, V ženski konkurenci je zmagala Zdenka Gaber, druga je bila Vojka Mihelič, tretja

Tončka Dolinar; v moški konkurenci je zmagal Lojze Žitnik, drugi je bil Adi Kočar in tretji Vinko Langerholc. Seveda smo take rezultate dosegli zaradi dobrih možnosti za trening, saj mi lahko treniramo vse leto, prijatelji iz Logatca in Kamnika pa takih možnosti nimajo, ker nimajo pokritih igrišč. Druženje je bilo zelo prisrčno, v športnem in prijateljskem razpoloženju, zato upam, da se bomo znova srečali prihodnje leto. Ob tem naj se spomnim tudi na letos umrlega športnika, ki je bil dejaven tudi kot igralec kegljanja s kroglo na vrvi, **Petra Zakotnika**. Slava mu in naj počiva v miru.

Letos so se nam pridružili nekateri novi upokoјenci, ki smo jih prisrčno sprejeli. Če se nam želi pridružiti še kdo, naj pokliče Vojko Mihelič (GSM: 040/747 789) ali ji piše na e-naslov (vojka.mihelic@siol.net). Zelo vas bomo veseli!

PRVIČ SMO TEKMOVALI V KEGLJANJU S KROGLO NA VRVICI

Vojka Mihelič

Športna zveza Škofja Loka in Občina Škofja Loka sta v okviru 41. Športno-rekreacijskih iger razpisali tekmovanje v kegljanju s kroglo na vrvi. Enajstega marca letos ga je izvedlo DU Škofja Loka. Tekmovanje je bilo enotno za ženske, moške in mešane dvojice. Iz Škofje Loke in širše okolice se je prijavilo 11 dvojic. Nastopilo je 10 žensk in 12 moških. Prvo mesto sta osvojili Ivanka Prezelj in Vojka Mihelič (DU Škofja Loka), drugo mesto dvojica iz KS Sveti Duh Tončka Dolinar in Brane Korenčič, tretje pa moška ekipa DU Škofja Loka Adi Kočar in Lojze Žitnik. Zmagovalcem je pokale, ki jih je prispevala Športna zveza Škofja Loka, podelil dozdajšnji predsednik DU Škofja Loka Miro Duič.

Športna zveza je vsem nastopajočim podelila tudi praktične nagrade, športne nogavice.

Nastopajoči

KEGLJAČI TUDI LETOS NEUTRUDNI

Ivan Hafner

Kegljači na številnih tekmovanjih tudi letos uspešno podirajo keglje

41. ŠPORTNO-REKREATIVNE IGRE – KEGLJANJE MOŠKI

Začetek 41. ŠRI je označilo kegljanje, natančneje disciplina »borbene igre« za kegljače. Po tem načinu kegljači mečejo eden za drugim samo po sistemu čiščenja, zato je pomembna zlasti natančnost meta. V vsaki ekipi mečejo po štirje kegljači. Nastopilo je samo šest ekip, vendar so bile vse res dobre. Zmagala je ekipa kegljačev loškega kegljaškega kluba z 942 podrtimi keglji, z 927 podrtimi keglji je bila druga ekipa Rudno, ki so jo po večini sestavljali

kegljači kluba iz Železnikov, podobno kot tudi ekipo Alplesa, ki je podrla 871 kegljev.

Med ekipami samih rekreativnih kegljačev je bila na 4. mestu najboljša ekipa MDI, ki je podrla 790 kegljev, peta je bila naša ekipa s 783 podrtimi keglji, šesta pa ekipa Zminca s 771 podrtimi keglji. V naši ekipi so metali Janko Fojkar, Tine Uršič, Peter Mravlja in Stane Voršič.

TRADICIONALNI PRIJATELJSKI DVOBOJ DU ŠKOFJA LOKA : DU SELŠKA DOLINA

Prijateljski dvoboji s kegljači iz Železnikov potekajo že vsaj dve desetletji, vendar so bili zaradi korone za tri leta prekinjeni, 18. januarja 2023 pa smo jih znova oživili. Tokrat smo zaradi zdravstvenih zadreg tekmecev ekipe številčno zmanjšali, saj smo namesto z 8-članskimi nastopili s 6-članskimi ekipami, vsako pa so sestavljali po štirje kegljači in dve kegljačici. Na zadnji tekmi pred korono so bili boljši naši, tokrat pa je zmaga po hudem boju pripadla ekipi iz Železnikov.

Naša ženska ekipa je bila brez svoje najboljše igralke Smiljane Oblak precej oslabljena. Tako naši kegljačici Zdenka Gaber in Majda Bogataj v dvobojih nista osvojili točke, zmagali pa sta Andreja Ravnikar in Verona Šmid. V moškem delu ekipe je Tine Uršič premagal Petra Trojarja, Roman Selan pa Pavleta Beštra. Našega po navadi najboljšega Petra Mravljo je premagal Ivan Rihtaršič, Janko Fojkar pa Mileno Prezeli. Naši niso imeli svojega dne, saj je samo Roman Selan podrl nekaj več kot 500 kegljev (507).

Andreji se je dobro upirala Zdenka, Tine pa je premagal Petra.

Skupni rezultat je bil 2989 : 2919 podrtih kegljev za ekipo iz Železnikov. Kot gostitelji so se Železnikarji vsekakor izkazali, saj smo bili dobro postreženi in lepo smo se imeli.

TANDEM DVOJIC

Zanimivo tekmo dvojic je v soboto, 11. februarja 2023, organizirala ŠZ Škofja Loka.

Tekmovanje poteka na izpadanje z dvoboji med dvojicami. Dvojici v tandemu tekmuje ena proti drugi v dveh krogih, v vsakem pa imata na voljo 20 lučajev (10 na polno in 10 na čiščenje). Zmagovalec je dvojica, ki zmaga z 2 : 0. Če je rezultat 1 : 1, vrže vsak kegljač para še en lučaj. Zmagovalci napredujejo, poraženci pa se srečajo še enkrat in še lahko napredujejo.

Nastopilo je šest ekip. Naše društvo so zastopale tri dvojice: moška (Peter Mravlja in Janko Fojkar), ženska (Smiljana Oblak in Zdenka Gaber) ter mešana (Marija Tolar in Roman Selan). Poleg teh je nastopila še dvojica invalidov iz MDI, dvojica Sv. Duha in dvojica Zminca.

Po zanimivih dvobojih je zmagala naša mešana

Marija in Roman sta premagala dvojico Sv. Duha.

dvojica pred dvojico iz Zminca. Naša moška ekipa je bila tretja, ženska pa šesta. Prve tri dvojice so prejele lepe pokale. Torej – dve naši. Odlično!

Nadaljevanje s prejšnje strani

24. PRVENSTVO DU ŠKOFJA LOKA ZA LETO 2023

V ponedeljek, 27. februarja 2023, smo začeli že 24. prvenstvo našega društva.

Dvanajst krogov tekmovanja bo trajalo kar tri mesece. Tako so rezultati res kar najbolj realni. Ker naši kegljači trenirajo že od začetka septembra, so zdaj v polni formi.

Naj kot zanimivost, ki potrjuje dobre rezultate rednega športnega udejstvovanja, navedem primer Petra Mravlje. Na prvi dan prvenstva je na četrti stezi (30 lučajev, tj. 15 na polno in 15 na čiščenje) podrl 178 kegljev. Poznavalci vedo, da je to fantastičen rezultat celo za vrhunske profesionalce, Peter pa ga je dosegel pri svojih 85 letih!! Neverjetno! Čestitam!

V SPOMIN

ZLATA RAMOVŠ 1949–2023

Čas je dimenzija, ki jo živimo, a je največkrat ne razumemo, ujeti smo v vrtinec njegovega minevanja, ki mu ne moremo ubežati. Vrti nas zdaj razigrano, nas na trenutke premetava in nato znova mirno nosi naprej, dokler nas nekega dne ne odloži tam na robu. Sedemindvajsetega januarja letos je čas odložil Zlato, drago ženo, mami, babico in prijazno znanko, prijateljico.

Ne vem več, kdaj in kako sva se spoznali, toda veliko skupnega naju je družilo. Fotografiranje je bilo najina skupna strast. Na pohodniških poteh sva vedno zaostajali za skupino. Toliko lepega sva videli in želeli ujeti za spomin – spomladi prve cvetove, po dežju mokre sledi v travah, jeseni bogastvo barv, pozimi lepoto beline in umetnine, ki jih je ustvarjal mraz. In potem razglabljanja o življenju, najini računalniški klepeti, med katerimi sva si izmenjavali mnenja in občutja o času, ki ga živiva, se od srca nasmejali, ko sva ugotovili, kako enako razmišljava, in zato sva se poimenovali kar »ti, moj drugi jaz«.

Čudež enkratnosti življenja si znala obogatiti z neizmerno delavnostjo in človečnostjo. Da je treba razmišljati pozitivno, verjeti v jutri, najti srečo in zadovoljstvo tam, kjer to želiš, znaš in zmoreš, je bilo vodilo tvojega življenja.

V času, ko ljudje hitijo in živijo drug mimo drugega, si ti vedno našla čas, da si se ustavila, da si poslušala in tudi slišala, gledala in tudi videla, prisluhnila in razumela.

Znala si spodbujati in dati ljudem občutek, da so njihove sposobnosti vredne. Veliko fotografskih razstav je bilo postavljenih prav zaradi te tvoje spodbude.

Skoraj ni bilo stvari, ki te ne bi zanimala. Brala si, se jezikovno izpopolnjevala, vrtnarila, spoznavala živi svet, njegovo raznovrstnost in posebnosti, ob tem pa si se nenehno spraševala, zakaj. Velikokrat so bili tvoji »zakaji« zame pravi izziv in motivacija, da sem brskala po spominu in iskala odgovore na tvoja naravoslovna vprašanja.

Zdaj si v brezčasnem in brezkrainem prostoru. Iz sveta končnosti te je vzela edina za vse enaka sila.

In ne, nisi odšla. Odhod namreč vedno pušča praznino, vendar praznina ne ostane za ljudmi, ki so nas obogatili, osrečili s toplino in dobroto. Nič ni izginilo in vse je še vedno tu. Spomini na skupaj doživeto so tisto, česar nam tudi nedoumljivi čas ne more vzeti.

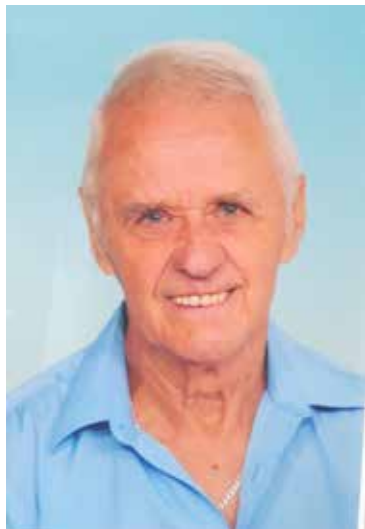
Nasmejana, prijazna fotografska prijateljica ostajaš z menoj in z nami vsemi, ki smo imeli to srečo, da smo te spoznali. Vsak od nas nosi v sebi tvojo podobo in svoj spomin nate in zato, draga Zlata, ostajaš z nami na naših poteh, v naših klepetih, pripravah na razstave, smehu ...

»Ena od velikih skrivnosti življenja je, da je zares kaj vredno le tisto, kar naredimo za druge,« je zapisal Lewis Carroll. Ti, Zlata, si zato živela zares vredno življenje.

Zdaj pa potuj v miru po brezkrainem prostoru in dotakni se zvezd.

Mira Kofler

PETER ZAKOTNIK 1943–2023

Po dopolnjenem 80. letu je Peter sredi februarja letos zgubil dolgo bitko z zahrbtno boleznijo. Od njega smo se poslovili v četrtek, 23. februarja 2023, na pokopališču Lipica.

Petra sem spoznal v našem društvu. Ko sem v sezoni 2009/2010 sestavljal ekipo vodij posameznih športnih panog, sem prav Petra predlagal za vodenje moške balinarske sekcije, ene najstarejših in najuspešnejših sekcij našega društva, saj je bil že dolgo znan kot eden najboljših balinarjev – tudi v BK Lokateks. Zato je lahko naše balinarje vodil polno desetletje, tako po tekmovalni kot tudi po organizacijski plati.

Bil je zavzet in delaven organizator številnih prvenstev in tekmovanj. Petra se že od leta 2009 spominjam tudi kot navdušenega in uspešnega kegljača v kegljaški sekciji. Ko se je spomladi leta 2019 začel njegov boj z boleznijo, je moral kegljanje kot dokaj naporen šport opustiti. Še vedno pa se je rad družil z nami na različnih srečanjih.

A duša mu ni dala miru. Pridružil se nam je pri fizično lažjem kegljanju s kroglo na vrvi, ruskem kegljanju, v katerem je bil uspešen, saj je bila njegova glava do konca bistra. Pogrešali smo ga le nekaj zadnjih tednov. Dejaven je bil še v nekaterih drugih športno-rekreativnih dejavnostih.

Poznali in cenili smo ga kot prijaznega človeka, vedno pripravljenega pomagati.

Vedno se ga bomo spominjali kot dobre in blage duše. V svojem imenu in v imenu društva upokojencev izrekam iskreno sožalje vsem njegovim bližnjim, njegovi duši pa želim miren pokoj.

Ivan Hafner

ZASTAVONOŠA

DRAGO PAVIČEVIĆ – ISKRENOST, KI POVEZUJE

Alma Vičar

Z gospodom Dragom Pavičevićem se prej nisva poznala. Usoda pa je hotela, da sem ga v njegovi pomembni vlogi zastavonoše našega DU prvič videla na pokopališču Lipica ob nedavnem slovesu od Zlate Ramovš

Ko me je povabil v svojo kuhinjo, sem takoj začutila, da sem v družbi dobrega človeka. Zavedanje, da sva bila ob slovesu od naše Zlate nekako povezana, pa je pripomoglo, da je bil najin pogovor še bolj iskren. Drago (Dragiša) je bil rojen v Črni gori. Pavičevići izvirajo iz bližine Podgorice, njegov rojstni kraj je Pelev brijeg ob reki Morači. Z velikim ponosom mi je pokazal družinsko drevo Pavičevićev in za nekaj časa sva se preselila v meni povsem tuj svet plemenske ureditve, pa še branje cirilice sem morala osvežiti.

Vojaški rok je služil v Novem mestu in od tedaj ni več zapustil Slovenije. Leta 1963 je prišel v Škofjo Loko in nekaj časa stanoval pri bratrancu, pri

Bodlerjevih v Puštalju. Kmalu pa se je postavil na svoje noge in se zaposlil v Invalidskih delavnicah za slepe, kjer je delal vso svojo delovno dobo. Vpisal se je v poklicno šolo, saj je želel postati kovinostrugar, in jo tudi uspešno končal. Ves čas se je dodatno izobraževal, preizkusil pa se je tudi kot mizar. Leta 1981 je ob delu končal še delovodsko šolo in to mu je dalo nov zagon, saj je bil z delom zelo zadovoljen. V delavnicah so delali slepi, slabovidni in drugi invalidi. Postal je mojster v strugalnici in prevzel je oddelek za težje zaposljive učence iz šolskega programa in tudi težje zaposljive iz drugih delovnih organizacij. Ti so bili sicer izučeni, vendar niso zmogli zahtevnega dela. Zato so bili potrebni

Nadaljevanje s prejšnje strani

posebni pristopi in priprava dela, da so mladi kljub oviram zmogli delati na stružnici brez poškodb ali kot popolnoma slepi sestavljati zahtevne mehanične dele. Kot je sam poudaril, mladi želijo imeti občutek, da so pomembni, da so vredni zaupanja. Uspelo mu je zgraditi medsebojno spoštovanje in to ga je osrečevalo, zato se je tudi sam počutil koristnega.

V Škofji Loki si je ustvaril družino. Tudi zaradi družinskih razmer

je bilo njegovo življenje vedno tesno povezano s Centrom za slepe in slabovidne. Žena Silva je bila slabovidna, tudi najstarejši sin Edi je imel težave z vidom, zdaj pa je že nekaj let slep. Kljub slepoti živi v Podlubniku sam. Sin Miloš živi skupaj z očetom v stanovanju na Partizanski cesti, hči Barbara pa živi na Trati. Žena se je pred tremi leti preselila v Center slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki, kljub temu pa je družina še vedno zelo tesno povezana. Še posebej ponosno mi je pripovedoval o obeh vnukinjah, Žani in Dijani, da o vnuku Igorju niti ne govorim. Ko se je hči Barbara po rojstvu sina vrnila v službo, je postal Igorjeva »varuška«, to pa je prav gotovo še poglobilo njun odnos. Drago je v mladosti igral nogomet, zato je vnuka Igorja, ki je zdaj nogometaš na Portugalskem, ves čas podpiral na njegovi nogometni poti. Kot pravi, šport pri otrocih razvija tako delavnost kot povezanost s skupnostjo, zato je vesel, da so se vnuki usmerili na to pot.

Leta 2000 se je upokojil. Povsem po naključju se je

pogovarjal s takratno predsednico DU Mano Veble Grum in ta mu je omenila, da bi v društvu občasno potrebovali pomoč pri urejanju prostorov, kurjavi

in drugih tehničnih opravilih. Tako se je začelo njegovo sodelovanje z DU. Zelo rad je pomagal s svojim znanjem in užival je v urejanju prostorov. Tako je na DU Škofja Loka postal neke vrste skrbnik za vse.

Posebej sva govorila še o njegovem zahtevnem delu zastavonoše, predvsem na pogrebi. Ni lahko spremljati prijateljev ali

znancev na njihovi zadnji poti. Osebe odhajajo, to je življenje, to čaka nas vse. Kot je dejal, v teh trenutkih čuti posebno mirnost, zbranost, spoštljivost in pieteto, ki jo pooseblja zastava. Tega dela ne opravlja samo kot obveznost, ampak gre še za nekaj več, za sočustvovanje v spoštljivosti. Besede slovesa se ga vedno dotaknejo in odzvanjajo tudi, ko postavi zastavo v kot.

Za konec naj zapišem še misli, ki so se me posebej dotaknile. Gospod Drago je večkrat poudaril, da se je vedno počutil sprejetega med ljudmi. Gotovo je to tudi njegova zasluga, saj, kot pravi, je v življenju vselej skušal ravnati po načelih: »Bodi vedno nežen z besedo, ne bodi grob, bodi iskren.« Če med ljudmi vlada iskrenost, se lahko rodi res pristen odnos. Beseda oprosti velikokrat pomeni več tistemu, ki jo izreče, kot tistemu, ki mu je namenjena.

Dolg je bil ta najin pogovor, včasih malo neurejen, vendar iskren, kot zna biti gospod Drago. Želim, da bi se še dolgo počutil sprejetega in koristnega med nami.

VESELI POHODNIKI

VESELI IN ZA ZDRAVJE KORISTNI POHODI

Dragica Gartner

Hitro pride čas, ko je treba spet kaj napisati o naših pohodih, idej pa kar ni od nikoder, tudi smešnih dogodivščin ne, čeprav se vedno zabavamo in smo zelo veseli, kadar smo skupaj. Žalostijo pa nas izgube prijateljev, kajti vsake toliko časa nas

vendarle kdo tudi za vedno zapusti.

Nedavno smo izgubili Zlato Ramovš, našo zvesto pohodnico in odlično fotografinjo. Ne dolgo pred smrtjo mi je rekla, da ji je žal, ker tega ni bolj izkoristila, vendar tako je pač življenje. Naročila je

tudi pozdrave vsem pohodnikom. Zlata, hvala ti!
Tudi letos se bomo skušali držati Alenkinih navodil, naj čim več hodimo, še posebej po naši lepi Sloveniji. Kljub temu načrtujemo tri izlete v Avstrijo in Italijo, po pravljičnih in nezahtevnih poteh, planinah, gričih in v okolici morja, vse v jesenskih barvah. Pozimi in poleti načrtujemo izlete na vsake tri tedne, med katerimi si lahko privoščimo tudi kak vmesni pohod, v cvetočih pomladnih in barvitih jesenskih mesecih pa bodo pohodi na vsaka dva tedna.

Tudi letos si želimo, da bi nam pohode med poletnimi počitnicami popestrila mladina. Kot sem slišala, otroci že pol leta sprašujejo, kdaj bodo spet lahko šli z nami. Poti bodo take, da se bodo lahko tudi zabavali, kot jim je, denimo, iz lanskega poletja ostala v nepozabnem spominu lovska opazovalnica na planini Velika Ravna.

Tudi druženje s pohodniki iz Selške doline in drugimi nam ni tuje, saj si želimo, da bi nas bilo čim več. To bo potrebno tudi, če bomo želeli nadaljevati naše pohode. Po odgovorih v anketah se s tem

Cerkev na Velikem Cirkniku

strinjajo oboji.

V decembrski številki ni bilo prispevka o ponedeljkovih pohodih, zato si jih tokrat natančneje oglejte in se jih udeležite v čim večjem številu. Niso zahtevni, za zdravje pa so koristni, le pogum in voljo je treba imeti. Če nas bo več, bo prijetneje, pa tudi ceneje.

PONEDELJKOVI POHODI OBEH SKUPIN UPOKOJENCEV V LETU 2023

Ponedeljek	Cilj izleta	Vodniki
3. april	Cerkno – Labinje – Poljane – Bolnica Franja	Draga
17. april	Grahovo – Temljine – Kneža (Juliana Trail)	Draga
8. maj	Planina pri Sevnici – Oslica	Draga
22. maj	Ptičji vrh pod Golico od parkirišča na Križevcu	Draga
5. junij	Pastirska pot okoli Mirne gore	Slavko
19. junij	Koča na Šumiku – Žigartov vrh	Branko
10. julij	Planina Korošica pod Ljubeljsko Babo	Draga
31. julij	Aljažev dom v Vratih iz Mojstrane	Slavko
21. avgust	Planina Tamar in Oblakova planina na Jelovici	Draga
11. september	Tegoška planina pod Košuto	Draga
25. september	Shoberrigl v Krških Alpah v Avstriji s sedla Turacher Hohe	Draga
9. oktober	Zadnja Trenta – Zapotoški slapovi	Branko
23. oktober	Poludnik – po planinah – Avstrija	Draga
6. november	Pot Srečka Kosovela iz Sežane do Tomaja	Slavko
20. november	Iz Štivana / Devina do Sesljana	Draga
4. december	Veternik iz Kozjega	Draga

Na vsaki poti je za **2,30–4 ure** hoje brez postankov. **Večina poti je krožnih.** **GLEJ OBVESTILA!**

Z NAMI NA POT: Dragica Gartner, Jana Bešter, Franjo Koprek, Slavko Bašelj, Branko Velkavrh

Vodja skupine : Dragica Gartner

Zg. Luša 25, 4227 Selca

(GSM: 041/607 483; e-pošta: gartner.dragica@gmail.com)

MED POHODNIKI TUDI JUBILANTI

Martina Eržen

V vseh teh letih smo organizirali 479 pohodov, pridružilo se nam je 22.318 planincev, tako da smo se včasih na pot odpeljali celo z dvema avtobusoma

Žal je naša neutrudna hribolazka Nežka lani zaradi zdravstvenih težav prenehala voditi četrtkovo skupino in jo prepustila Slavici Laznik, vodnici pri Planinskem društvu Škofja Loka. Planinske pohode je začela pred 27 leti z majhno skupino, ta pa se je z leti zelo povečala. Pri organizaciji in vodenju smo se ji najprej pridružile Martina, Dragica in Slavica, nekaj pozneje pa še Slavko, Franjo in Branko. Dober glas se je širil in tako se vedno več planincev udeležuje naših pohodov.

Lanski zadnji pohod je bil pohod v neznano, torej je bil za udeležence skrivnost. Vodnice smo pot prehodile že prej in si jo tudi ogledale. Začeli smo v Gorenji vasi, se povzpeli proti Brdu do kmetije »Pri Petelinu«, kjer nam je gospodinja Marica spekla odlično ocirkovko in skuhal čaj, za aperitiv pa sta poskrbela Slavica in Beno. Med potjo so prve snežinke naznanile zimo, vendar se jih nismo ustrašili in smo pogumno nadaljevali do kulturnega doma v Hotavljah, kjer nam je prijazna gostilničarka Barbara postregla pijačo in kosilo. Tam nam je Slavica v slikah predstavila, kje vse smo hodili med letom. Res smo obiskali lepe kraje v naši domovini. Na pohodih smo praznovali rojstne dneve planincev, pa tudi okrogle obletnice ob 70. ali 80. rojstnem dnevu, ob katerem slavljenke vsako leto obdarimo z lepimi spomini na naša druženja: s fotoknjigo s stih, ki jih sestavi naša planinka Majda. Fotoknjige izdela naša prva vodnica Slavica, ki je za to delo že prava mojstrica in si za izdelavo vzame tudi veliko časa. Simbolični darili sta dobila tudi najstarejša planinka Majda in najstarejši planinec France. Lani so se tri planinke, tj. Ida, Milena in Marija, udeležile vseh 22 pohodov. Po končanem programu nam je Jože s svojimi prijatelji zaigral vesele viže, tako smo se ob zvokih muzike še zavrteli.

V tem letu smo uvedli tudi tradicionalni pohod »Po poti slovenskega tolarja«. Spet se nas je zbralo za poln avtobus. Pohod, med katerim smo se družili tudi s prijatelji planinci iz Brežic, je bil zelo lep. 9. februarja letos smo se podali na »Pot sedmih slapov« pri Buzetu v Istri. Pot je vodila ob reki Dragi s čudovitimi slapovi (nekateri so bili okrašeni z ledom) do kraja Kotli, kjer smo ob reki Mirni občudovali stari mlin, vračali pa smo se mimo slapov na tej reki. V Buzetu nas je ob svoji okrogli

obletnici pogostila Jožica.

Naš drugi pohod se je začel v vasi Lopar po razgibani »Poti oslovega hrbta« po Šavrinskem

Vera in Nejc Rus – 50 skupnih let

gričevju. V vasi smo si ogledali muzej hiše »Pri Bardincu«, v katerem je lepo prikazano, kako skromno so živeli nekdaj. Potem smo se prepeljali v vas Marežige, znani po fontani z vinom, iz katere si lahko po nakupu kozarca postrežete z malvazijo ali refoškom. Na pohodu sta bila z nami tudi Vera in Nejc, ki sta praznovala zlato poroko, torej 50 let srečnega skupnega življenja, Vinko pa nas je pogostil za svojih 80 let.

Jožica Galičič in Vinko Langerholc si voščita za okrogla jubileja.

Med nami je že kar nekaj planincev starih več kot 80 let, veliko jih je starih več kot 70 let, nekaj je mlajših, vendar vsi zmorejo prehoditi naše načrtane poti. Zato lahko planinci potrdijo: hoja je zdravilo, ki bi ga zdravniki morali predpisovati na trajni recept. Dejavnost v naravi ima dolgotrajen vpliv na dobro počutje in našo srečo. Je kaj boljšega kot biti zunaj in hoditi po čistem zraku v družbi veselih in prijetnih ljudi!?

APNENICE V VEŠTRU IN NA PRAPROTNEM

Marinka Mesec

Iz Škofje Loke vodi cesta v Selško dolino skozi vasico Vešter, v kateri ob cesti še dandanes stoji Molčkova apnenica. Molčkovi so jo imeli v najemu, saj je stala na občinskem zemljišču. Pleteno apnenico so postavili že leta 1880, leta 1926 pa so jo pozidali. Iz ene apnenice so skuhalo 10 ton apna in za to porabili približno 50 kubičnih metrov lesa. Za ta namen so uporabljali predvsem les starih dotrajanih kozolcev, ostrejš in lop, saj so bila drva predraga. Gorela je sedem dni, nato se je dva dni ohlajala in šele potem so jo lahko začeli »trgati«. Za delo v kamnolomu in izdelavo apnenice so imeli zaposlene delavce, ki so dobivali tedensko plačilo. Apno so ljudje uporabljali za zidavo, beljenje, razkuževanje. Za delo, prodajo apna, nakup drv in drugo je skrbel Molčkov Tine (Hafner), po njegovi smrti pa je to tradicijo nadaljeval sin Peter. Stranke so kuhano apno odvažale s konjskimi vpregami, Peter in njegova hčerka Olga pa sta ga večkrat tudi sama odpeljala na Gorenjsko, v Kamnik in celo v Ljubljano. Šele pozneje so apno razvažali s tovornjaki ali traktorji. Olga je vse svoje otroštvo z očetom preživela pri apnenici, zato dobro pozna vsa dela pri kuhanju apnenice. Pod vodstvom Mateje Kavčič so leta 2002 izdelali celo film o celotni pripravi apnenice in kuhanju apna.

Od leta 2006 sta lastnika kamnoloma in apnenice Olga in Andrej Svoljšak. O apnenici imata veliko gradiva in fotografij. Leta 2014 so naložili še zadnjo apnenico, ki zdaj čaka na ugodnejše čase, da jo zakurijo, saj dandanes za zidanje in beljenje uporabljajo novejša materiale.

Iz Veštra vodi cesta naprej skozi ozko sotesko do vasi Praprotno.

V prejšnjem stoletju so bile apnenice tudi na Praprotnem. Najstarejša je bila Tajnetova, ki je bila sezidana že leta 1867, njen lastnik pa je bil Jakob Šifrar. Kuhanje apna so opustili leta 1919. Poleg kmetije pa sta apnenici imela še Jože Dolenc (Jelenc) in Peter Pintar (Jernejec).

Čudovite risbe na apnenicah

Pr' Jernejec sem bila kot doma. K apnenici sem s kolesom vozila malico, cigarete, kosilo. Hrana je bila takrat skromna: krompir, fižol, prežganka, črna kava, kuhano suho sadje in doma pečen

kruh. Delala sem tudi v kamnolomu, ko je bilo treba za apnenico nabrati drobno kamenje. Nabirala sem ga v »trušce«, te pa so z vozom vozili čez cesto in jih zlagali na vrh apnenice. Za svoje delo sem dobila tudi plačilo, ki sem ga bila zelo vesela. Delo v kamnolomu je bilo zelo težko. Skale so minirali, da so dobili manjše kamne, te so še ročno oblikovali v primerne kose, ki so jih nato zlagali v vrste okrog oboda. To delo je opravljal predvsem gospodar. Na vrh apnenice so naložili drobno kamenje ter jo pokrili z ilovico, v katero so naredili luknje. Ko je bila apnenica skoraj kuhana, so skozi luknje švigali visoki plameni, ki so jim rekli »petelini«. Kurjači so drva, naložena ob cesti, sproti vozili do kurišča. Za eno apnenico so porabili 80 kubičnih metrov drv, skuhalo pa so 20 ton apna. Delavci so bili starejši moški iz bližnjih vasi. Pr' Jernejec je bil zaposlen tudi Gropa Porenta iz Pevna in je tam tudi stanoval. Ker je bil velik in močan, je raje delal v kamnolomu kot na polju.

Bil je tudi zelo nadarjen za risanje. Z akademsko slikarko Doro Plestenjak sta bila sošolca in ona mu je že takrat svetovala, naj svoje risarske sposobnosti razvija na likovni akademiji. Ker sta z mamo v Pevnem živela sama, ni bilo denarja za šolanje, za svojo dušo pa je lahko risal pri apnenici. Na vseh ravnih površinah so bile risbe prečudovitih deklet. Lep obraz z velikimi očmi in čutnimi ustnicami, velike prsi v globokem dekolteju, ozek pas, široki boki v ozkem krilu, na dolgih nogah pa so bili čevlji z vrtoglavo peto. Živo se še spominjam teh risb, a ko sem ga prosila, da bi narisal tudi mene, je ostalo le pri obljubah. Marsikdo, ki je prišel po apno, se je zagledal v njegove risbe in včasih tudi za trenutek pozabil, koliko kilogramov apna ima naročenega. Pr' Jernejec so bili zelo napredni. Že zelo kmalu so imeli svojo televizijo, naročeni so bili na časnik Delo in revijo Tovariš, tako da je bil Gropa seznanjen z vsemi novicami. V svoji sobi je imel majhen

tranzistor, da je ponoči poslušal glasbo. Ker je dobival tedensko plačilo, se je vsako soboto z avtobusom odpeljal v Ljubljano in se po navadi vrnil šele pozno v nedeljo, včasih tudi brez denarja. Tako je njegovo življenje teklo iz tedna v teden več let.

Leta 1978 so skuhalo zadnjo apnenico. Ker na kmetiji za Gropa

Nadaljevanje s prejšnje strani

ni bilo več dela, je odšel na svoj dom, se zaposlil v Termiki in tam delal do upokojitve. Večkrat sem ga na poti v službo srečala v Škofji Loki, kamor je pokrit s klobukom, oblečen v bundo in s platnenim nahrbtnikom prišel v trgovino po živila. Vedno je bil dobre volje.

Podoben članek o apnenicah na Praprotnem sem za časopis Mi o sebi pisala leta 2013. Takrat se mi je zgodilo nekaj najhujšega! Ne da bi se prepričala,

sem napisala, da je Gropa umrl, vendar to ni bilo res. Zato se vsem, ki ste Gropa poznali, globoko opravičujem! Tega res nisem storila namerno! Zadnja leta življenja je preživel v domu za ostarele v Stari Loki. Ko sem ga zadnjič obiskala, me je takoj spoznal, a pogovarjati se ni več mogel. Gropa je umrl 15. decembra 2020.

Iskrena hvala urednici glasila Mi o sebi Danici Zavrl Žlebir, ker mi je dovolila, da se po desetih letih vsem prizadetim javno opravičim.

POLDKA

Marica Mrak

V enaindvajseti številki Mi o sebi sem prebrala, da je Poldka Štiglic za ušesa zvlekla gledališnika Matjaža Eržena v gledališče. Kdo je bila Poldka?

Dolga desetletja je bila gonilna sila vseh škofjeloških igralskih skupin in druščin. Bila je organizatorica, vodilna igralka in tudi režiserka v eni osebi. Ob njej so rasle in napredovale številne generacije gledaliških navdušencev. S svojim temperamentom in prirojenim smislom za igro bi se najbrž lahko kosala celo s poklicnimi igralkami. Njeno delovanje ni bilo omejeno samo na Škofjo Loko, saj je svoje znanje nesebično razdajala tudi manjšim gledališkim skupinam, ki so delovale v tedanji občini. Bila je tudi tabornica in telovadka.

zaposlila v tej šoli, je brez ugovaranja sprejela tudi obveznosti, povezane z uprizoritvijo vsakoletnih iger, spet vse v eni osebi.

Ko smo na primer uprizorili Goldonijevo Krčmarico, je bilo treba najprej pretipkati besedilo, izbrati igralce in se seveda udeležiti nešteti vaj in priprav. Kostume smo si sposodili v Mestnem gledališču ljubljanskem, celo oder je bilo treba v enem od razredov vsakokrat postaviti na novo. V takšnih razmerah je bila negotova tudi kakovost izvedbe. Kljub vsemu so bili gledalci zadovoljni. Vsaj

nekaj se je dogajalo, kajti v zgodnjih 60. letih 20. stoletja v teh krajih še ni bilo televizije. S predstavami smo celo gostovali. Igralci smo se skupaj z vsemi rekviziti med najhujšo zimo na odprtem tovornjaku odpeljali v bližnje Rovte, kjer smo nastopili v prav tako ledeno mrzli dvorani. Grelo nas je navdušenje in nihče se ni pritoževal.

In kaj ima pri tem Poldka? Vsako leto nas je večkrat obiskala in s svojimi bogatimi nasveti pripomogla, da so bile predstave uspešne.

Ob nekem njenem obisku smo skozi okno opazili, da se od Dolgih Njiv proti Lučinam pomika čuden sprevod. Spredaj sta hodila dva črno oblečena možakarja, za njima se je počasi premikala črna limuzina, za njo črno oblečen moški, za

njim pa še dva, tudi v črnem. Začudeno smo buljili skozi okna.

Tedaj je Poldka predlagala ravnateljici Danici, naj gre na cesto, jih prestreže in ugotovi, kdo so. Danica nekako ni zbrala poguma, Poldka pa je rekla: »Grem pa jaz.« In že je bila na cesti, preostali pa smo skozi

Leta 1962 v Lučinah

Stojijo: Danica Oblak, Marica Mrak, Poldka Štiglic,
Minka Bevk, Ana Vraničar

Spredaj: Marija Koželj, Ferdinand Buh

Njeno ustvarjalno delo je leta 1981, ko še ni dopolnila 60 let, prekinila kruta bolezen.

S svojimi nasveti je pomagala tudi KUD-u v Lučinah, ki si je vsako leto prizadevalo uprizoriti vsaj eno, tudi zahtevnejšo igro. S kakšnimi težavami smo se spopadali? Vsaka učiteljica, ki se je na novo

okno videli, da se je spreved ustavil. Poldka se je predstavila kot ravnateljica šole, potem pa se je razvil dolg in živahen pogovor. Ko so se odpravili naprej, se je Poldka prismejala v razred in povedala, da so neznanega sprehajalca zanimala vse stvari v zvezi s šolo. Poldka je iz rokava stresala podatke o številu učencev, učiteljev, šolskem okolišu in

KDO JE BIL ANDREJ IZ LOKE?

Edvard Erzetič

Nemalokrat se zgodi, da so ljudje, ki so s svojim delom sodelovali pri ustvarjanju kulture in zgodovine, namenoma ali po nerodnosti zamolčani in pahnjeni v anonimnost. V mislih imam stavbenika Andreja iz Loke, ki je v 15. stoletju gradil cerkve v Posočju in zdajšnji Benečiji.

Kdo je bil pravzaprav Andrej iz Loke? Ko so v sedemdesetih letih 15. stoletja po zgledu praških mojstrov zidali cerkev sv. Kancijana v Kranju in cerkev sv. Jakoba v Škofji Loki, je bil naš Andrej nekakšen pomočnik pri graditvi. Verjetno si je pri tem pridobil dovolj znanja, da si je zaslužil naslov »mojster«. Zdaj bi temu rekli, da si je pridobil koncesijo za gradbeništvo. Kako je Andrej iz Loke zašel v Posočje in Benečijo? Po vsej verjetnosti ga je na to pot povabil Andrejev rojak Klemen, prav tako iz Škofje Loke, ki je kot vikar služboval v Špetru Slovencev (San Pietro al Natissone). Ta ga je na začetku tudi gmotno podpiral. Ker so tedaj gradili številne cerkve, se je Andrej z vso gorečnostjo lotil dela, saj jih je v manj kot desetih letih postavil kar šest. Prva je bila z letnico 1475 na vrsti cerkev na Sedlu pri Borjani v Nadiški dolini, druga pa cerkev sv. Brikcija v Volarjih pri Tolminu, prav tako z letnico 1475. Tretja je bila cerkev sv. Janeza Krstnika v Landarski jami (ali po domače sveti Ivan u čele) z letnico 1477. Tako jama kot cerkev sta dandanes zelo obiskani. O jami kroži kar nekaj zgodovinskih legend, na primer »Atila in slovenska kraljica Vida« in druge. Pesnik Anton Aškerc jo je upesnil v svoji pesmi Atila in slovenska kraljica, zgodbe pa se je lotil celo neki furlanski pesnik, vendar ni bil tako uspešen.

Četrta cerkev je bila v Briščah (Brischis), peta pa v Porčiniju (Porzus) nad Fojdo (Faedis), prav tako z letnico 1477. V zadnjih nekaj desetletjih je cerkev v Porčiniju znova postala romarska cerkev za Beneške Slovence in Furlane iz Videmske pokrajine. Zakaj je bila cerkev romarska in je zdaj spet? 8. septembra 1855 se je tedaj desetletni deklici Tereziji Dush v bližini vasi prikazala devica Marija ter jo nagovorila v domačem, slovenskem jeziku. V obdobju fašizma

življenju prebivalcev na sploh. Izkazala se je kot odlična igralka, saj o vsem, o čemer je govorila, skoraj ni imela pojma. Res lep vtis je o odlični predstavnici šole odnesel skrivnostni sprehajalec. In kdo je bil? Nihče drug kot tovariš Edvard Kardelj, ki se je v oktobrski megli iz sive Ljubljane odpravil v sončne Polhogradske Dolomite.

so bila romanja prepovedana. Ker je preveč dišalo po slovenstvu? Na zunanji strani cerkve je Andrejeva plošča z napisom »MAISTER ANDRE VON LACK – IACOB 1477«.

Zadnja cerkev, ki jo je zgradil Andrej iz Loke, je bila Marijina cerkev na Ponikvah na Šentviški planoti. Zadnja po vsej verjetnosti zato, ker so na vzdani

Kamnita plošča, v katero sta z gotskimi črkami vklesana stavbenikov podpis in letnica graditve: **MAISTER ANDRE VON LACK**. Ob desnem robu plošče je vklesano še ime **IACOB** – to je bil Andrejev sodelavec, kamnosek.

plošči vklesane le tri številke (148 ...). Od tedaj naprej se ime mojstra izgubi in ga kot stavbarja ne najdemo več med izvajalci del. Cerkev na Ponikvi so med vojno požgali Nemci, poleg vsega pa je svoje opravila še strela. Obnovo cerkve so zaupali Jožetu Plečniku, in to je tudi edina stavba, ki je bila po njegovih načrtih zgrajena na Primorskem. Pri obnovi cerkve na Ponikvi je Plečnik to naredil po svoje in vse skupaj postavil na glavo, vendar domačini z obnovo sploh niso bili zadovoljni. Dandanes je množično obiskana prav ta cerkev, saj skoraj ni dneva brez obiskovalcev. Brez dvoma je ta Plečnikova mojstrovina vredna obiska. Tako se je prav na Ponikvi končalo delo stavbenika Andreja iz Loke. Za njim so v te kraje prišli novi mojstri in nadaljevali Andrejevo poslanstvo v Benečiji.

Še zadnja vaja Loških orglic pred prednovoletnim koncertom MePZ Vrelec

Moški sestav Vrelca na koncertu Zvonovi sveta, ki ga je priredil MePZ Društva upokoencev Šenčur.

Člani in članice upravnega odbora DU decembra 2022

Četrtekovi planinci

Keglje je treba znova postaviti.

FOTO GALERIJA

Razstava v »Sokolcu«. Tudi keramičarke Društva U3 so bile tam!

Tekmovalci v kegljanju s kroglo na vrvici – 41. Športno-rekreacijske igre

Kulinarična delavnica v OŠ Škofja Loka - Mesto